

ΕΓΕΡΤΗΡΙΟΝ

Διευθ. Δ. ΒΟΥΓΕΤΑΚΗΣ

ΤΕΡΠΕΙ-ΜΟΡΦΩΝΕΙ-ΕΞΥΨΩΝΕΙ

ΕΤΟΣ Α' ΑΡΙΘ. 12

ΣΚΟΤΕΖΑ ΑΡΧΟΝΤΙΣΣΑ

ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΝ ΤΑΧΕΙΑΣ ΕΞΕΛΙΞΕΩΣ
ΕΙΣ ΕΝΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Υπό την Τραπεζικὴν καὶ οἰκονομολογικὴν ιδιοφυΐαν, πλουτισμένην καὶ ἀνυψωμένην καὶ ἀπὸ καλλιτεχνικὰς καὶ ἀνθρωπιστικὰς ροπὰς, τοῦ Διοικητοῦ αὐτῆς κ. ΛΟΒΕΡΔΟΥ, δικαίως κατέκτησε καὶ κατακτᾷ τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ κοινοῦ, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀγάπην του, διὰ τὸ τόσον εὐεργετικὸν αὐτῆς «ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ ΠΡΟΝΟΙΑΣ», τὸ ὁποῖον ὄχι μόνον σᾶς δίδει τόκον 4 °), ὄχι μόνον σᾶς δίδει τὰ χρήματά σας ὅταν θέλετε νὰ τὰ πάρετε, ἀλλὰ τὸ σπουδαιότερον καὶ ἂν τυχὸν ἀρρωστήσετε σᾶς δίδει δωρεὰν ἀποζημίωσιν καὶ ἀκόμη ἂν σᾶς συμβῇ ἀνεπανόρθωτον ἀτύχημα, δίδει εἰς τὴν οἰογένειάν σας ἀποζημίωσιν !

Αὐτὸ τὸ μέγα εὐεργέτημα μόνον στήν

ΛΑΪΚΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑΝ θὰ τὸ βρῆτε.

ΙΔΡΥΘΗ
ΕΝ
ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ
1912

Ἐνερτίσιον

ΤΟΙΣ ΦΡΟΝΗΜΑΤΟΣ — ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ — ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

ΙΔΡΥΤΗΣ
ΚΑΙ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δ. ΒΟΥΤΕΤΑΚΗΣ

ΠΡΟΣ ΑΝΥΨΩΣΙΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΖΩΗΣ

ΑΧΕ ΙΡΙΣΤΗΣ: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΓΟΥΛΙΟΣ

Ο ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ ΥΠΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΦΩΣ

Β'.

Ἡ ὕλη, ἡ ζωὴ, καὶ ἡ ἐξέλιξις.
Ἡ Ζωὴ καὶ ἡ νόησις παράγονται ἀπὸ τὴν ὕλην :

Ἡ σημερινὴ ἐπιστήμη καὶ ὁ ὕλισμός

Σήμερον πάντες ὅσοι παρακολουθοῦν τὴν ἐπιστημονικὴν ἐξέλιξιν, γνωρίζουν ὅτι ἡ ὕλιστικὴ θεωρία καὶ ὅλη ἡ φιλοσοφία τῆς ζωῆς, ποὺ ἀπορρέει ἐξ αὐτῆς, ἔχουν ἀπορριφθεῖ πλήρως ὑπὸ τῶν μεγαλειτέρων ἐκπροσώπων τῆς ἐπιστήμης, ὧν ἐκείνων ποὺ ἐνδιαφέρονται διὰ τὴν Ἀλήθειαν καὶ ἐρευνοῦν ἀμερόληπτα καὶ ἀνεξάρτητα ἀπὸ θεωρίας δι' αὐτήν. Καθότι ὑπάρχουν καὶ τινες ἐπιστήμονες, ὅλων ὀλιγώτεροι εὐτυχῶς, οἱ ὁποῖοι ἐκ τῶν προτέρων προκαταβάλουν ἃ γωνιώδη προσπάθειαν, νὰ στηρίξουν τὸν ἐκπνέοντα ὕλισμόν, ἐρμηνεύοντες αὐθαίρετως ὅσα ἐκ τῶν νέων ἐπιστημονικῶν δεδομένων δύναται, ἀρνούμενοι δὲ τελείως, ὅσα εἶναι ἀδύνατον μὲ οἰανδήποτε αὐθαίρεσίαν καὶ διαστrophὴν νὰ εἰσέλθουν εἰς τὸ πλαίσιον τῶν ὕλιστικῶν θεωριῶν.

Τὰ νέα ἐπιστημονικὰ δεδομένα τῆς τελευταίας τριακονταετίας ἐπὶ τῆς φύσεως τῆς ὕλης, καὶ τῆς ἐνεργείας, καθὼς καὶ ἐπὶ τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἐξελίξεως, ἀφ' ἑνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου αἱ ἐρευναι τῶν ψυχικῶν φαινομένων, ἀπέδειξαν ὀριστικῶς ὅτι ἡ ὕλιστικὴ θεωρία οὐδὲν πραγματικὰ ἐξηγεῖ, ὅτι ἐβασίσθη ἐπὶ ἀνεπαρκῶν δεδομένων, καὶ ὅτι τὰ συμπεράσματά της ὑπῆρξαν πρόωρα. Σήμερον ὁ ὕλισμός χαρακτηρίζεται μᾶλλον ὡς δόγμα, παρὰ ὡς ἐπιστήμη, αἱ ἀποφθεῖς του θεωροῦνται ὡς ἀντιεπιστημονικά, ὅταν δὲ οἱ ἐκπρόσωποι τοῦ ὕλισμοῦ κραυγάζουν ὅτι ὁμιλοῦν ἐν ὀνόματι τῆς ἐπιστήμης, ἢ ψεύδονται, ἢ εἶναι ἁμαθεῖς, ἀγνοῦντες τὸς ἀποφθεῖς τῆς ἐπιστήμης τῆς σήμερον.

Δὲν σκοπεύομεν νὰ εἰσέλθωμεν εἰς ἐκτενὴ ἀνάλυσιν ὧν τῶν στοιχείων ἐκείνων, ἐπὶ τῶν ὁποίων βασιζόμενοι οἱ σύγχρονοι ἐπιστήμονες, ἔχουν ἀπορρίψει τὸν ὕλισμόν. Διότι

τοῦτο δὲν εἶναι τὸ κύριον θέμα μας θὰ δώσωμεν μόνον στοιχεῖα τινα, ἐπαρκῆ ὥστε ὁ ἀμερόληπτος ἀναγνώστης νὰ πεισθῇ ὅτι ἡ ὕλιστικὴ θεωρία ἐπὶ τῆς ὁποίας βασιζεται ὁ κομμουνισμός εἶναι ἀντιεπιστημονικὴ καὶ λανθασμένη, διότι περὶ αὐτοῦ πρόκειται.

Ὁ ὕλισμός εἶναι ἀληθοφανής, ὄχι ἀληθής

Ἐκεῖνο ποὺ κάμνει τὴν ὕλιστικὴν θεωρίαν εὐπρόσδεκτον, εἶναι διότι εἶναι εὐκόλως προσιτὴ εἰς τὴν ἀντίληψιν. Παρουσιάζεται μὲ λογικοφάνειαν καὶ ἐπιστημονικοφάνειαν, καὶ μὲ τὴν παιδαριώδη ἀπαίτησιν ὅτι λύει τὸ μυστήριον τοῦ σύμπαντος καὶ τοῦ ἀνθρώπου, τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου. Ἐκεῖνοι δὲ οἱ ὁποῖοι ἀγνοοῦν ὅλα τὰ δεδομένα τῶν ζητημάτων αὐτῶν, καὶ οἱ ὁποῖοι αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκην μιᾶς ἐξηγήσεως, δέχονται καλῇ τῇ πίστει, ἐκείνην ποὺ τοὺς παρουσιάζεται.

Διότι εἶναι πολλὰ τὰ ἀνήσυχτα πνεύματα, ποὺ μαζὶ μὲ τὸν ποιητὴν Χάινε φωνάζουν :

Ω! λύσατε μου τὸ αἰνίγμα τῆς ζωῆς
τὸ αἰῶνα φοβερὸ καὶ συνταρακτικὸ ζήτημα!

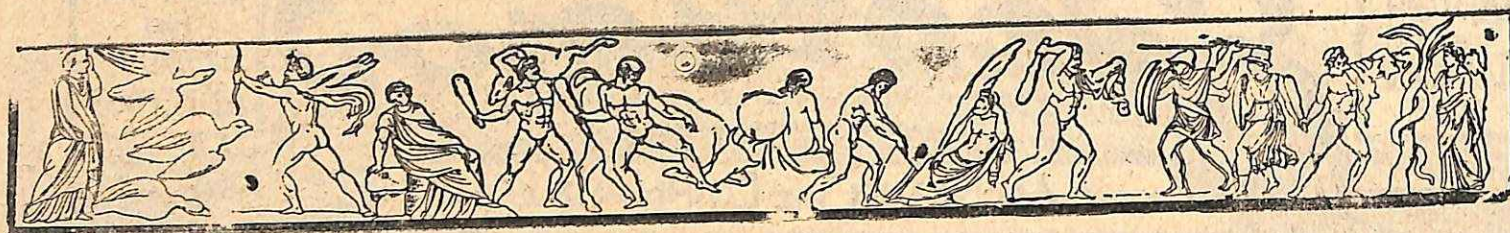

Ἐξηγήσατε μου τὰ αἰῶνα μυστήρια
ποῖα εἶνε ἡ οὐσία τοῦ ἀνθρώπου.
τί πράγμα εἶνε; ποῦ πηγαίνει;
ποῖός ἐστι ἐκεῖ; .. ψηλά πάν' ἀπ' τ' ἀστέ-
[ρια];

Ὅσοι ὅμως ἀφίονται νὰ πειθοῦν ἀπὸ τὸν ὕλισμόν, χωρὶς ν' ἀκούσουν καὶ τὴν ἀντίθετον ἀποψιν, ὁμοιάζουν τὸν δικαστὴν ἐκεῖνον, ὁ ποῖος θὰ ἐξέδιδε ἀποφασιν, ἀκούων μόνον τὸν ἑνα διάδικον, καὶ ὄχι καὶ τοὺς δύο. Καλοῦμεν ὅθεν, ὅλους ἐκείνους οἱ ὁποῖοι δὲν εἶναι τυφλωμένοι καὶ φανατισμένοι, ἀλλ' ἐρευνοῦν διὰ τὴν ἀλήθειαν, νὰ μιμηθοῦν τὸν Μέγαν Ἀλέξανδρον, ὁ ποῖος ὁσάκις ἐμελλε νὰ κρῖνῃ, ἐσκέπαζε τὸ ἑαυτοῦ, ἀκούων τὸν πρῶτον διάδικον, λέγων ὅτι τὸ προώριζε διὰ ν' ἀκούσῃ καὶ τὸν ἄλλον, πρὶν βγάλῃ συμπέρασμα.

Ἡ πλάνη τοῦ ὕλισμοῦ

Ὁ ὕλισμός ἀνάγει τὰ πάντα εἰς τὴν ὕλην. Ἐν ἀρχῇ εἶναι ἡ ὕλη, ἡ ὁποία ἔτωχε νὰ ὑπάρχῃ, καὶ ἡ ὁποία ἔτωχε νὰ κινεῖται. Ἐὰν ἐρωτήσετε τοὺς ὕλιστας πῶς εὐρέθη αὐτὴ ἡ ὕλη, καὶ πῶς ἤρξατο νὰ κινεῖται, εὐρίσκονται εἰς τελείαν ἀδυναμίαν νὰ ἀπαντήσουν, ὅπως ἄλλωστε καὶ ἐκεῖνοι ποὺ παραδέχονται μίαν ἀρχικὴν δημιουργὸν Δύναμιν. Ποῦ εἶναι λοιπὸν ἐξ ἀπόψεως ἐπιστημονικῆς τὸ πλεονέκτημα τοῦ ὕλισμοῦ; Θέτει εἰς τὴν βάσιν μίαν δογματικὴν βεβαίωσιν καὶ οὐδεμίαν ἐξήγησιν δίδει. Πόσα κενὰ, πόσας ἀντιφάσεις, πόσα πηδῆματα, πόσας δογματικὰς καὶ ἀναποδείκτους βεβαιώσεις κάμνει ὁ ὕλισμός, πόσον ἀντιεπιστημονικός εἶναι, — ὁ ἀμερόληπτος ἀναγνώστης ποὺ ἐρευνᾷ διὰ τὴν ἀλήθειαν, δύναται νὰ τὸ μάθῃ διὰ τοῦ ὁραίου πρωτοτύπου ἔργου τοῦ Ἑλισαίου Γιαννίδη: «Τὸ μεγάλο πρὸ βλῆμα» δοκίμιον κριτικῆς τοῦ ὕλισμοῦ, καθὼς καὶ εἰς τὸ ἔργον τοῦ

Ἄθ. Ἀθανασούλη «Πρὸς τὴν Ἀνωτέραν Ζωὴν», κεφάλαιον : ὁ ὕλισμός.

Ἦλη καὶ Ἐνέργεια

Σήμερον ἡ ἐπιστήμη διὰ τῆς ἐνδελεχοῦς ἐρεῦνης, καὶ τῆς διαρκοῦς τελειοποιήσεως τῶν μέσων τῆς πρὸς ἐρευναν, ἔφθασε εἰς τὸ ἐξακριβωμένον συμπέρασμα ὅτι κάθε ἦλη, ὑπὸ οἵανδήποτε μορφήν καὶ ἂν παρουσιάζεται εἶναι ἐν τῇ οὐσίᾳ τῆς εἰς διάφορον βαθμὸν συμπεπυκνωμένη Ἐνέργεια. Ἡ ἦλη δὲν ἔχει αὐθυπόστασιν, αὐθυπαρξίαν, δὲν ὑπάρχει κατὰ τὸν τρόπον ποῦ ἐπίστευσαν οἱ ὕλισται. Δὲν εἶναι παρὰ μιὰ συμπύκνωσις, μιὰ δημιουργία, αὐτοῦ ἀσταθμήτου ἰσχύος, τῆς Ἐνεργείας.

«Εἰς τὴν ἦλην λέγει ὁ Sir Oliver Lodge, ὁ παγκοσμίον κύρου καθηγητὴς τῶν Φυσικῶν τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ὁξφόρδης, δὲν βλέπομεν διόλου τὴν ἀληθινὴν πραγματικότητά, διότι ἐὰν τὴν ἐβλέπαμεν ἀκριβῶς ὅπως εἶναι θὰ μᾶς ἔκανε ἀκριβῶς τὴν ἐντύπωσιν ἐνάστρου οὐρανοῦ. Ἡ ἦλη εἶναι ἐξαιρετικῶς παρῶδης, χωρίζεται ἀπὸ διαστήματα καὶ τὰ συστατικά τῆς τὰ ὀνομάζομεν ἠλεκτρόνια. Αἱ τελευταῖαι αὗται μονάδες τῆς ἦλης ἀλέχουν καταπληκτικῶς, ἡ μία τῆς ἄλλης, καὶ αἱ ἀποστάσεις τῶν ἀναλόγως τοῦ ἐλαχίστου ὄγκου τῶν, εἶναι τόσο μεγάλαι, ὅσον καὶ τοῦ ἡλίου ἀπέναντι τῶν πλανητῶν. Τὸ ἄτομον τῆς ἦλης, εἶναι ἐν μικρῷ ἀληθὲς ἡλιακὸν σύστημα. Εἰς θετικὸς ἠλεκτρικὸς πυρὴν εἰς τὸ κέντρον τοῦ ἀποτελεῖ τὸν ἥλιον τριγυρισμένον ἀπὸ πλανήτας, τὰ ἀρνητικὰ ἠλεκτρόνια τὰ ὁποῖα περιστρέφονται μὲ φανταστικὰς ταχύτητας πέριξ αὐτοῦ, χωρὶς νὰ ὑπάρχει ὁ ἐλάχιστος κίνδυνος συγχρόουσεως. Τόσον ὁ ὄγκος τῶν εἶναι ἐλάχιστος καὶ αἱ ἀποστάσεις συγκριτικῶς μεγάλαι.

«Τὸ ἄτομον τῆς ἦλης, εἶναι τόσο μικρόν, ὥστε εἶναι ἀόρατον καὶ μὲ τὸ ἰσχυρότερον μικροσκόπιον, καὶ οὔτε προσπίπτει εἰς τὰς αἰσθήσεις μας. Τὴν σήμερον ὅμως ἡ ἐπιστήμη εἶναι ἀπολύτως βεβαία περὶ τῆς ὑπάρξεώς του, καὶ τὸ ἐσπούδαζεν καταλεπτῶς.

«Ἡ ἀστρονομία τοῦ ἀτόμου εὐρίσκειται ἐν πλήρει ἐξελίξει. Καὶ εἶναι καταπληκτικὴ ἀληθὴς ἡ ἀποκάλυψις τῶν τροχιῶν καὶ ταχυτήτων καὶ τῶν νόμων οὐτινες διέπουν τὰ ἠλεκτρόνια ἀπαράλλακτα ὅπως εἰς τὰ ἡλιακὰ συστήματα τοῦ ἀπείρου. Τὸ ἓνα εἶναι τὸ ἀπείρως

μέγα, τὸ ἄλλο, τὸ ἀπείρως μικρόν. Τὸ σχέδιον ὅμως εἶναι τὸ ἔδον, καὶ οἱ διέποντες αὐτὸ νόμοι οἱ αὐτοὶ, ἀποδεικνύοντες μίαν καὶ τὴν αὐτὴν σκέψιν διέπουσαν τὸ σύμπαν.»

Πράγματι ἡ ἐπιστημονικὴ Παράτησις ἀποδεικνύει μαθηματικῶς, ὅτι ἡ κίνησις τῆς ἐνεργείας γίνεται εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὑπὸ τὴν καθοδηγήσειν καὶ τὸν ἔλεγχον νόμων ἐπακριβῶν, σταθερῶν, ἀναλλοιώτων, λογικῶν.

Τὸ αἰνίγμα τῆς Δημιουργίας.

Οἱ κορυφαῖοι τῶν ἐπιστημόνων (1) παραδέχονται ὅτι εἶναι ἀδύνατον οἱ νόμοι οὗτοι νὰ ἐπηγάσαν τυχαίως ἐξ ἐνός τυφλοῦ χάους, διότι μὲ τὴν περιφημον λογικῆς τῶν, αὐτὸ ἰσχυρίζονται οἱ ὕλισται. Οἱ νόμοι οὗτοι προϋποθέτουν ἀναγκαστικῶς τὴν ὑπαρξίαν μιᾶς ἀνωτέρας συνειδητῆς δημιουργοῦ δυνάμεως. Ἡ ὕλιστικὴ ἀντίληψις μιᾶς αὐτομάτου καὶ τυχαίας δημιουργίας, προερχομένης ἐξ ἐνός τυφλοῦ χάους, ἀλλὰ διεπομένης εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἀπὸ νόμους ἐπακριβεῖς, σταθεροῦς, λογικοῦς, ἀποτελεῖ διὰ πάντα ἀμερόληπτον ἐοικυῖαν μεγαλειότητα, μᾶλλον ἀνεξήγητον, καὶ μᾶλλον ἀατανόητον θαῦμα, ἀπὸ τὴν ὑπαρξίαν ἐνός ἐνσυνειδήτου δημιουργοῦ νοῦς ἐκ τοῦ ὁποῖου νὰ ἐπηγάσαν, καὶ ἡ ἐνέργεια καὶ οἱ νόμοι ποῦ τὴν διέπουν.

Ἀλλὰ ποῖα εἶναι ἡ φύσις, ἡ οὐσία τοῦ ὑπεράνω αὐτοῦ νοῦς, ἐρωτᾷ ἀγωνιωδῶς ἡ ἀνθρωπίνη διάνοια; Διὰ ποίου τρόπου ἐδημιούργησε καὶ διὰ ποίου τρόπου διέπει τὰ πάντα; Εἶναι περιττὸν νὰ προσπαθῶμεν ν' ἀπαντήσωμεν διότι οὐδὲν γνωρίζομεν ἐπ' αὐτοῦ. Εἶναι ἡ αὐταπάτη ποῦ ἔχομεν ὅτι δῆθεν ἐπροχωρήσαμεν τεραστίως εἰς τὰς γνώσεις μας, ποῦ μᾶς κάμνει νὰ ἔχωμεν τὴν ἀπαιτήσιν νὰ μᾶς δοθῇ ἄμεσος ἀπάντησις εἰς ὅλα μας τὰ ἐρωτήματα. Καὶ πρέπει κανεὶς νὰ κάμῃ τὸν κύκλον ὅλων τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων διὰ νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ὁ ἀνθρώπος ἔκείνο ποῦ γνωρίζει ἐν σχέσει μὲ ἐκεῖνο ποῦ ἀγνοεῖ εἰσέτι, εἶναι μηδαμινόν. Ἐλάχιστα γνωρίζει περὶ τῆς γῆς ἐπὶ τῆς ὁποίας ἀπὸ χιλιάδων ἐτῶν κατοικεῖ, καὶ ἐλάχιστα γνωρίζει τὸν ἑαυτὸν τοῦ ἐν τῇ οὐσίᾳ του, καὶ μόνον ἐνδείξεις ἀμαθείας εἶναι ἡ παιδαριώδης ἀπαιτήσις νὰ ἐννοήσῃ διὰ τῆς πτωχοτάτης καὶ τόσον περιορισμένης διανοίας του τὴν φύσιν τοῦ δημιουργοῦ ἐν τῇ οὐσίᾳ τῆς.

Ἐκεῖνο ποῦ μᾶς ἐνδιαφέρει εἶναι ὅτι ἡ ἐπιστήμη σήμερον διὰ τῆς ἐξακριβώσεως τῶν νόμων ποῦ διέπουν τὴν ἐνέργειαν, φθίνει εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ὑπάρχει δημιουργός, καὶ τοῦτο μᾶς εἶναι ἀρκετὸν νὰ ἀποδειχθῇ ἡ πλάνη τοῦ ὕλισμοῦ ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου καὶ συνεπῶς καὶ τοῦ κομμουνισμοῦ.

Τί εἶναι τὸ Σύμπαν;

Ἴδου πῶς ἀντιλαμβάνεται σήμερον τὸ Σύμπαν, εἰς τῶν μεγίστων συγχρόνων ἀστροφυσικῶν ὁ sir James Jeans :

«Τὸ Σύμπαν, λέγει, κάθε ἄλλο εἶναι παρὰ γιγαντιαία μηχανή, ἥτις νὰ κάμῃ τὸν ἀνθρώπον ἀπλοῦν αὐτόματον Ρομπότ. Ἡ νεωτέρα ἐπιστήμη ἀνακαλύπτει εἰς αὐτὸ ἀνωτέραν σκέψιν, λειτουργοῦσαν πέραν χώρου καὶ χρόνου ...

«Τὸ Σύμπαν δὲν ἔχει οὐσίαν. Συνίσταται μόνον ἀπὸ κύματα ἀκτινοβλήτων, αἵτινες ἀποδίδονται μόνον διὰ μαθηματικῶν ἀποδείξεων ὑφίσταται μόνον ὡς ἰδέα, ὡς ἀντικείμενον οἰκίσματος.

«Τὸ Σύμπαν δημιουργεῖται μὲ τεραστίαν φοῦσκαν, ἐντὸς τῆς ὁποίας αὐλα

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΥΕΛΠΙΔΑ ΝΕΟΛΑΙΑ ΠΟΥ ΠΘΕΙ ΤΗΝ ΑΝΩΤΕΡΟΤΗΤΑ

«Πρέπει νὰ ἐννοηθῇ πλήρως ἀπὸ ὅλους, ὅτι ἐφ' ὅσον ὁ ἀνθρώπος διὰ τῆς καταλλήλου αὐτοκαλλιέργειας, δὲν γίνῃ κύριος τοῦ ἑαυτοῦ του, ὁμοιάζει πρὸς πλοῖον χωρὶς πηδάλιον ἐν ἀνοικτῇ θαλάσῃ. Ἀγεῖται καὶ φέρεται. Τὸ «Ἐνῶθε σαῦτόν» ποῦ ἦτο γραμμένο στὴν προμετωπίδα τοῦ Μαντείου τῶν Δελφῶν, εἶχε βαθεῖαν ἐσωτερικὴν ἐννοίαν. Εἶνε ἡ βάσις ἥτις μᾶς ἐπιτρέπει νὰ δώσωμεν στὸν ἑαυτὸν μας τὴν δέουσαν κατεύθυνσιν, τόσον διὰ τὴν κανονικὴν μας σταδιοδρομίαν, ὅσον καὶ διὰ τὴν διανοητικὴν καὶ αἰσθηματικὴν κατεύθυνσιν.

Νὰ παίρνομε ἀπὸ κάθε πρᾶγμα ὅτι ἐνέχει τὸ καλὸν ἀποκλείοντες ὅσον τὸ δυνάτον περισσότερον τὸ κακόν, ἰδοὺ ἡ μεγάλη ἐπιστήμη τῆς ζωῆς.»

ΑΘ. ΑΘΑΝΑΣΟΥΛΗΣ

Σημ. Ἐγερ. Τί νὰ προσθέσωμεν εἰς αὐτὸ τὸ βαθὺ καὶ ψυχολογημένον παράγγελμα τοῦ πολυτίμου συνεργάτου μας κ. Ἀθανασούλη; ποῦ μὲ τὰ ὀλίγα του αὐτὰ ὁ λόγια δίδει εἰς κάθε νέον τὸ κλειδί μετὰ τὸ ὁποῖον θὰ δυνήθῃ ν' ἀνοίξῃ τὸν Ἐπίγειον Παράδει-

σον εἰς τὴν ζωὴν του; Τοῦ δείχνει τὸν δρόμον ὁ ὁποῖος θὰ τὸν οδηγήσῃ νὰ εὕρῃ, διὰ τὴν χιμαιρικὴν εὐτυχίαν τὴν ὁποίαν οἱ πολλοὶ τὴν ἀναζητοῦν εἰς τὸ χεῖμα, τῆς δόξης καὶ τῆς ἀξιώματι, ἀλλὰ τὴν πραγματικὴν, ποῦ κατοικεῖ μέσα μας, ποῦ θὰ μᾶς τὴν δώσῃ ὅχι ὁ ἀντικειμενικὸς κόσμος, ἀλλ' ὁ ὑποκειμενικὸς, θὰ μᾶς τὴν δώσῃ ὁ ἑαυτός μας καὶ κανεὶς ἄλλος. Παίρνοντας ἀπὸ κάθε πρᾶγμα ὅ,τι καλὸν ἐνέχει καὶ ἀπορρίπτοντες μακρὰν ὅ,τι κακὸν εὐρίσκομεν εἰς αὐτό, ἰδοὺ ἡ μέθοδος ἡ ὁποία μᾶς ὁδηγεῖ ἀσφαλῶς εἰς τὸν σχηματισμὸν τῆς ὑποκειμενικῆς μας εὐτυχίας. Τὴν μέθοδον δὲ αὐτὴν ἐν τὴν στρέψωμεν πρὸς τὰ ἔσω, πρὸς τὸν ἐσωτερικόν μας κόσμον καὶ ἀρχίσωμεν προσεκτικὰ καὶ ἐπιμελῶς νὰ τὸν δοτανίζω-

ζωμεν ἐξερριζώνοντες καὶ ἀπορρίπτοντες μακρὰν τὰς ἀκάνθας καὶ τοὺς τριβόλους, ὅλα δηλαδὴ τὰ ἐλάττωματά μας φυσικὰ ἢ ἐπικτητά, περιποιούμενοι δὲ ποτίζοντες καὶ λιπαίνοντες τὰ ἀνθη τοῦ ἡτοῖ τὰ φυσικὰ ἢ ἐπικτητὰ προτερήματα μας μὲ ἄλλα λόγια ἔ-ἀν ἐπιδιώξωμεν ἐπίμονα, ἀνένδοτα καὶ συνειδητὰ, τὴν αὐτοκαλλιέργειαν μας, τότε ἀσφαλῶς θὰ ἐξελιχθῶμεν εἰς τὸν ἀνώτερον ἀνθρώπον, εἰς τὴν κορωνίδα τούτων τῶν ἀνθρώπων, εἰς τὴν ἐπὶ γῆς πιστοτέραν ἀπεικόνισιν τοῦ Θεοῦ.

Ὅσοι λοιπόν, ὧ εὐέλπιδες νέοι, δὲν εἰσθε ἀπὸ χυδαίαν πᾶστα πλασμένοι ὥστε νὰ ἀδιαφορῆτε διὰ τὸ ποῖον τοῦ ἑαυτοῦ σας, ἀλλ' ἔχετε τὸν εὐγενὴ πῆθον τῆς εἰς τὸ ἀνώτατον ὅριον βελτιώσεως τοῦ, ἐπιδιοθετῆτε μὲ φανατισμὸν καὶ πίστιν εἰς τὴν αὐτοκαλλιέργειαν [σας καὶ ἐψάχνο-τας καὶ εὐρίσκοντες τὰ ἐλαττώματα σας—ἀπὸ τὰ ὁποῖα κανεὶς ἀνθρώπος δὲν εἶνε ἀπηλλαγμένος—νὰ τὰ καταπιγτε, νὰ τὰ ἐλιγροστεύετε, τὰς δὲ ἐλλείψεις σας νὰ ἀναπληρῶντε. Ἰδοὺ τὸ ὑψηλότερον πρὸς τὸν ἑαυτὸν σας καθήκον.

ἡλιακὰ συστήματα περισσοτέρως τῆς ἡμμοῦ ὅλων τῶν θαλασσῶν, κινου-νται ἐντὸς αὐλοῦ περιβάλλοντος.

«Γύρω τῆς σφαίρας αὐτῆς τὸ φῶς διαγράφουν καμπύλην γραμμὴν, ἐπιστρέφει ὅθεν ἦλθεν, ἀπόδειξις ὅτι καὶ ὁ χώρος, —διάστημα, δὲν εἶναι ἀπειρος.

«Μὲ μιὰν Γῆν, φαινομενικῶς στερεὰν ὑπὸ τοὺς πόδας μας, τὸ ἀπειρον τῆς πλάσεως ὑπεράνω, ἡ ζωὴ μας φαίνεται παράδοξος καὶ φανταστική, ὡς πυρετώδης ὄνειρον. Ἡ ὑπάρχουσα ὅμως σκέψις ὅπισθεν ὅλων αὐτῶν, ἀπαιτεῖ κάποιαν διανόησιν ...

«Τὸ Σύμπαν δύναιται νὰ ἐκφρα-

σθῇ καίτοι ἀτελῶς, ὡς καθαρὰ ἰδέα, ὅτε ἐπιστρέφωμεν εἰς τὰς ἀρχαίους ἰδέας τοῦ Πλάτωνος, ἀνάλασιν τῶν ὁποίων ὁ Ἕλληνας φιλόσοφος, θεωρεῖ τὸν κόσμον ...

«Σήμερον εἰς τὴν ἐπιστήμην πυροδοτεῖται σχέδιον ὁμοφώνως ἡ γνώμη, ὅτι τὸ ἀδεῖα-κοπον ρεῖμα τῶν νεωτέρων ἀνακαλύψεων, ἄγει μοιραῶν εἰς μὴ ὕλιστικὴν μηχανικὴν πραγματικότητά. Τὸ Σύμπαν ἀρχίζει νὰ φαίνεται ὡς τεραστίαι σκέψεις, καὶ ὅχι ὡς τεραστίαι μηχανή.

«Ἡ νόησις δὲν ἐμφανίζεται πλεον ὡς συμπεπυκνωτικὸς πα-

ρεϊστικὸς εἰς τὴν ἦλην. Ἀρ-χίζομεν νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι πρέπει νὰ τὴν ἐκλάβωμεν μὲ τὸν εἰς τὸν δημιουργὸν καὶ κυβερνήτην τῆς ἦλης ...

Ἀνακαλύπτωμεν ὅτι τὸ Σύμπαν παρέχει ἐνδείξεις κάποιας δυνάμεως διεποῦσης καὶ ἐξελεγχούσης, ἥτις ἔχει κατὰ κοινὸν μὲ τὴν ἀτομικὴν μας ἀντίληψιν ὅχι ἀπὸ ἀπόψεως ἀνθρωπίνης ἐδοπλαχνίας ἡθικῆς καὶ αἰσθητικῆς ἀντικλήσεως, ἀλλ' ἀπὸ ἀντελή-ψεως μαθηματικῆς ...»

Εἰς τὸ ἐπόμενον : Τὸ αἰνίγμα τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἐξελίξεως.

ΑΝΘ ΤΟ ΠΑΡΙΣΙ
Η ΜΕΘΟΔΟΣ DECROLY

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΤΖΟΓΙΑΝΝΙΔΗΣ
ΙΑΤΡΟΣ
ΜΑΓΙΣΤΡΟΣ ΤΩΝ ΕΚ ΚΥΡΙΑΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΕΩΣ
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Υστερα ἀπ' αὐτὰ γεννᾶται τὸ φυσικὸν ἐρώτημα. Τί εἶναι ὁ Ντεκρολύ ; Ποιὸ εἶναι τὸ μυστικὸν τῆς μεθόδου του ;

Ὁ docteur Ovido Decroly ἐγεν-
νήθη εἰς τὸ Renaix τοῦ Βελγίου
τῷ 1871. Σὲ ἡλικία τριάντια ἔτων
τῷ 1901, ἀφοῦ πρώτα ἀναδείχτηκε,
διδάκτωρ της ἱατρικῆς σχολῆς τῆς
Ζάνδης καὶ ἔμεινε ἀρετὰ χρόνια
σὴν ὑπηρεσίᾳ τῶν Γερμανῶν καθη-
γητῶν Sangerhaus, Mendel, Jo-
ly, τῶν Γάλλων Raymond, Joffroy
καὶ τοῦ Βέλγου Glorieux, ἀνοίξε στίς
Βρυξέλλας τὸ πρῶτον σχολεῖον γιὰ
τὰ ἀνώμαλα καὶ καθυστερημένα παι-
διά, αὐτὰ ποὺ τὸ ἐπίσημον σχολεῖον ἀρ-
νοῦνταν νὰ δεχθῇ, γιατί δὲν μπορούσε
νὰ τὰ μορφώσῃ.

ση κ' ἐδημιούργησεν ἔτσι τὴν πρώτην του παιδαγωγικὴν μέθοδον. Ἡ ἐπιτυχία τὴν ὁποία εἶχε ἀπὸ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς μεθόδου του στὰ παιδιά αὐτὰ ἦταν τέτοια, ποὺ μερικὲς φορὲς αὐτὰ τὰ καθυστερημένα καὶ ἀνώμαλα παιδιά εὐρέθησαν περὶ προχωρημένα ἀπὸ τὰ ὁμαλὰ παιδιά τοῦ γειτονικοῦ ἐπιστήμου σχολείου. Τὸ γεγονός αὐτὸ τοῦ ἀνεπτέρωσε τὴν ἐλπίδα του γιὰ μιὰ εὐρύτερη παιδαγωγικὴ μεταρρύθμιση καὶ ὑπέκρινεν στίς προτροπὰς τῶν θιασωτῶν του, Ἰδρυσε τῷ 1907 στὴν ὁδὸ Ermitage τῶν Βρυξελλῶν τὸ πρῶτον σχολεῖο γιὰ τὰ ὁμαλὰ παιδιά τῶρα

Μὲ εὐχαρίστησιν ἑξαιρετικῆς δημοσιεύουмен τὴν κάτωθι πραγματείαν τοῦ ἐν Παρι-
 ρισίοις συνεργάτου μας κ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ, χάριν τῶν Παιδαγωγῶν
 μας, ἀφοῦ τέτοιον πρέπει νὰ ναι, ποίος λίγο ποίος πολύ, καὶ ὅλοι οἱ γονεῖς,
 ἐφ' ὅσον ἀντιλαμβάνονται ὡς τὸ μέγιστον τῶν καθιζονόντων αὐτῶν τὴν ἀνα-
 τροφὴν τῶν τέκνων των. Ὡστε ἀπὸ τὴν κατωτέρω πραγματείαν πᾶς ἑλ-
 λην, τωρινὸς ἢ μέλλον γονεὺς, κατὶ θὰ βρῇ νὰ πάρῃ, νὰ χρησιμοποιοῖσιν
 ἐν σχέσει μὲ τὴν ἀνατροφὴν τῶν παιδιῶν του.

Ἡ ἐπιμονή του, ἡ ὀξυδέρχεια του
ἡ ἐπιστήμη του καὶ ἡ ἀφοσίωσις τῶν
συνεργατῶν του, εἶναι οἱ κύριοι συν-
τελεσταί τῆς ἐπιτυχίας του.

Ἐν ἀντιθέσει μὲ φιλοσόφους γε-
μάτων ἀπὸ φιλοσοφικῆς θεωρίας χω-
ρὶς ἱκανότητα πρακτικῆς ἐφαρμογῆς,
μὲ παιδαγωγοὺς παλαιότητας μὲ τὴν
δυσκολίαν τῆς πρακτικῆς ἐφαρμογῆς,
μένοντας ὅμως ξένους στὰ φῶτα τῆς
ψυχολογίας, ὁ Decroly παρουσιάζει
αὐτὴν τὴν ὑπεροχή, ὅτι δηλαδὴ εἶναι
ἐξῆς πραγματικὸς ψυχολογικός,
ὁ ὁποῖος τίποτε ἀπὸ τὴν θεωρίαν του
δὲν ἐξαπέλυσε στὸν κόσμον, χωρὶς νὰ
τὴν περάσῃ πρῶτα ἀπὸ τὸ διδασκαλίου
τῆς πρακτικῆς ἐφαρμογῆς.

Ὁ γνωστός πρωταγωνιστής γιὰ τὸ γκρέμισμα τῆς παιδαγωγικῆς ρουτίνας καθηγητῆς Claparède, χαρκτηρίζων τὸν Decroly ὡς ἕνα μεγάλο σύγχρονο παιδαγωγὸ λέγει :

«Τὸ χαρακτηριστικὸ τοῦ γνῶρισμα
εἶναι ὅτι χάρις στὴν τοιπλή ιδιότητα
τοῦ ὡς ἱατροῦ, ψυχολόγου καὶ παι-
δαγωγοῦ, ἔκαμε τὴν σύνθεση δλω-
αυτῶν τῶν παιδαγωγικῶν κινήσεων.
οἱ ὅποτες ἐσημειώθησαν ἐδῶ καὶ ὅ-
χρόνια καὶ οἱ ὅποτες τείνουν νὰ θέ-
σουν γιὰ βάση τῆς ἀγωγῆς τὴν
κίνηση τῆς ζωῇ, τὸ ἐνδιαφέρο στηριγ-
μένο στὶς βαθεῖς ἰδιαιτερες ἀνάγκες
κάθε ἡλικίας, δηλαδὴ αὐτὸ τοῦτο τὸ
παιδί ... θέλει νὰ πλησιάσῃ τὸ σχο-
λεῖο μέ τὴν ζωῇ καὶ νὰ μάθῃ τὸ παι-
δι νὰ ἐνεργῇ κάμνοντες τὸ νὰ ἐνεργῇ.
Ἄλλὰ γιὰ νὰ τὸ κάμῃς νὰ ἐνεργῇ,
πρέπει νὰ τοῦ δώσῃ τὴν ἐπιθυμία τῆς
ἐνέργειας.

ἐνεργείας.
Αὐτὴ ἡ ἐπιθυμία ἐξαρτᾶται ἀπὸ
τὴν ἀτομικὴν προσδιάθεσιν τοῦ καθ' ἑ
μαθητοῦ. Ἐξαρτᾶται οὖτως καὶ ἀπὸ
τὴν γενικὴν ἀνάγκη τοῦ χαρακτηροῦ.
ἵκει τὴν παιδικὴν ἡλικίαν καὶ ἡ ὁποία
εἶναι ἡ ἀνάγκη τοῦ παιγνιδίου.»

KIMON

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)

Ἰστορικὴ ἀνάλυση τοῦ ἔργου τοῦ Περικλέους
 Ὁ Θεμιστοκλῆς δέχτηκε μὲ ἀνοιχτὲς ἀγκάλες τὸν Ἀριστείδη, ὅταν μπροστὰ στὸ Περσικὸ σμῆνος τῆς Σαλαμίνος ἦρθε μὲ τὴν ἀληθινομένη ἱστορικὴ φράση : ἄς ἀφῆσμε τίς ἐκ-
 θρες κ' ἂς κυριάζουμε νὰ σώσωμεν τὴν πατρίδα μας». Κι' ὁ ἴδιος ὁ Περικλῆς ποῦγε στείλει στὴν ἐξορία τὸν Κίμωνα γιὰ τὸ φιλολακωνισμό του, τὸν ἐκάλεσε πάλι καὶ τοῦ ἀνέθεσε τὴν ἀρχηγία τοῦ Στόλου σὰν εἶδε τὰ πατριωτικὰ του φρονήματα στὴ μάχη τῆς Τανάγρας. Γι' αὐτὸ ἡ ἱστορία, ποῦ βλέπει ψηλότερα καὶ δικαιότερα ἀπὸ τὸ μίτι τῶν κοινῶν ἀνθρώπων, δοξάζει μαζί τὸν Θεμιστοκλῆ καὶ τὸν Ἀριστείδη καὶ πλαί στὸ θρόνο τοῦ Περικλῆ στρώνει τίς δάφνες τοῦ Κίμωνος τίς ἐνώνει στὴ ρητορικὴ κ' ἀξιόπαινη προσπάθειά της τὸν Δημοσθένη καὶ τὸν Αἰσχίνη.

Ὁ Κίμων συνεγκέντρωνε μέσα του τὸν χαρακτῆρα μαζί τῶν ἀρχαίων καὶ νέων χρόνων. Πολέμησε καὶ ἐβοήθησε τὸν Θεμιστοκλῆ, συνεργάστηκε καὶ ἀντιπολιεὺς τὸν Περικλῆ. Στέκεται στὸ μεταίχμιον τῶν δύο ἐποχῶν γίγας πελώριος μὲ τὸνα πόδι στου τοὺς χρόνους τῶν Περσομάχων τελευταῖος αὐτὸς, καὶ τᾶλλο στου τοὺς νέους χρόνους τῶν Ἀθηνῶν, πρῶτος πυρφόρος τοῦ Ἀθηναϊκοῦ μεγαλείου.

Ἀπόγονος τῆς ἀριστοκρατικῆς οἰκογενείας τῶν Κυψελιδῶν, γιὸς τοῦ μεγάλου Μιλτιάδου καὶ τῆς βασιλοπούλας Θνησιπύλης, κόρη τοῦ Θρακὸς βασιλέως Ὀδρόου, στάθηκε πάντα ὁπαδὸς καὶ προστάτης τῆς ἀριστοκρατικῆς μερίδος καὶ στὴν πολιτικὴ του δὲν μεταχειρίστηκε ποτὲ δημαγωγικὰ μέσα ὅπως οἱ ἀντίπαλοί του· οὔτε ἐκολάκευσε τὸν πλῆθος, ὅπως ὁ ἴδιος ὁ Περικλῆς.

τή, πρέπει να βοοῦμε μονάχα περηφάνεια κι' αξιοπρέπεια καὶ νὰ μὴ ἀποδώσωμε μᾶλλον ἀδιαφορία γιὰ τὰ συμφέροντα τῆς μάζας ποὺ αὐτὸς, ἀριστοκράτης ὥς τὸ ὅχιον ἦτον ἀδύνατον νὰ τὸ νοιώσῃ. Ὁ Περικλῆς παρ' ὅλη τὴν εὐγενή καταγωγή του, μὲ τὸ εὐρὺ μάτι τῆς πολιτικῆς μὰ καὶ μὲ τὴν

πλατειά ἀνθρωπιστική καρδιά του, εἶ-
δε τὶς ἀνάγκες τοῦ ὄχλου καὶ τὰ προ-
νόμια ποῦδωσε στὸ λαὸ στάθηκαν
τόσον ἐπωφελῇ στὴν ἀνάπτυξί του.
Ὁ Πλούταρχος μᾶς λέει πὼς ἡ ἀνα-
τροφή τοῦ Κίμωνος ἦταν ἀμελημένη
καὶ τὰ νοητικά του χαρίσματα ὄχι τό-
σο πλούσια. Νωθρὸς στὴ σκέψη, ἄ-
πειρος μουσικῆς, ἐπιρρεπὴς στὴ νεό-
τητά του, σὲ παρετροπές, κατὰ τὸν
Στησίμβροτο Μελάνθιο, κι' ἡ ὁμιλία
του ἦν καὶ πάντα σωστή καὶ πειστική
δὲν εἶχε κείνο το εὐχάριστο καὶ τρυ-
χερὸ ἀτικτὸν ἅλας ποὺ ἀγάπησε τόσο
ὁ Ἀθηναῖος ἀκροατής.

Τρόπος γεναῖος, σχῆμα ψυχῆς
Πελοποννήσιον, ἀκομψος ἀλλὰ τὰ μέ-
γιστα ἀγαθος ὁμοιος μὲ τὸν Ἡρα-
κλέα, ὅπως τὸν περιγράφει ὁ Εὐριπί-
δης. Κι' ἀλλήλου τοῦ ταιριάζει ἡ πα-
ρομοίωσις τοῦ τοῦ δέινει ὁ Πλούταρχος,
γιατὶ ἡ ἥρωϊκῆς μακρυνῆς καὶ
νεκροφόρες ἐκστρατείας του θμιζόντων
μονάχα τὰ μυθολογικὰ κατωρθώματα
τοῦ γιου τοῦ Ἀλκμήνης καὶ τοῦ Διὸς
ἢ τοῦ Περσέως καὶ Διονύσου. Ὁ πα-
τέρας του, ὁ Μιλτιάδης, πέθανε στὴ
φυλακὴ γιατί δὲν εἶχε νὰ πληρώσῃ τὸ

πρόστιμο πὺν οἱ μεμψίμοιροι καὶ ἀ-
ψήκορος Ἀθηναῖοις τὸν εἶχαν κατα-
δικάσῃ, ξεχνῶντας σὲ μιὰ συκονφαν-
τία, τῇ δόξᾳ τοῦ Μαραθῶνος. Ἡ ἀρι-
στοκρατικὴ οἰκογένεια εἶχε ξεπέσει καὶ
τὸ πρόστιμο τὸ πλήρωσε ὁ Καλλίας,
γιατὶ ἐποφθαλμιοῦσε, ὅπως λείῃ ὁ
Πλούταρχος τὴν κόρη τοῦ Μιλτιάδου
Ἑλπινίχῃ.

Ὁ θάνατος τοῦ πατέρα του καὶ ἡ οἰκογενειακὴ δυστυχία κατάφεραν νὰ φέρουν στὸν ἑαυτό του τὸν ἔκδοτο Κίμωνα καὶ νὰ ξυπνήσουν μέσα του τὸ αἷμα τοῦ Μιλιτιάδου. Ἀφιερώθηκε στὴν πολιτικὴ καὶ κίνησε, εὐθύς ἀμέσως τὸ θαυμασμό καὶ τὴν εὐνοία τοῦ Θεμιστολῆ. Γιατὶ εἶχε μέσα του κάτι ἀπ' τὴ δική του σύνεση καὶ κάτι ἀπὸ τὴν τόλμη τοῦ Μιλιτιάδου. Κατὰ τὸν Πλούταρχο πάλι, πρῶτος ὁ νεαρὸς Κίμων τάχθηκε μὲ τὸ Θεμιστοκλῆς στὸ τολμηρὸ σχέδιο τῆς Σαλαμίνος. Κατάπληκτοι οἱ Ἀθηναῖοι ἄκουγαν τὸν ἥρωα νὰ τοὺς προτείνει ν' ἀφήσουν τὴν πόλη στὶς ἄγριες διαθέσεις τοῦ Ξέρξη καὶ νὰ καταφύγουν στὰ πλοῖα, «τὰ ἑλλινὰ τεῖχη» πού στὸ χρησμὸ τῆς ἐννοοῦσε ἡ Πυθία.

Καὶ «καὶ ποῦ ὅλοι δίσταζαν κ' οἱ
περισσότεροι ἦσαν ἐτοιμοὶ ν' ἀντιτα-
χθοῦν, ὁ συντεὸς Κίμων, ποῦ διέβλε-
πε τὴν ὑπέροχην ἀξία τοῦ σχεδίου,
ἔτρεξε πρῶτος στὴν Ἀκρόπολιν κ' ἀ-
φιερώσας στὴν Ἀθηνᾶ τοὺς χαλινούς τοῦ
ἵππου του, ἄχρηστους πιά στὴ νέα
φάση τοῦ πολέμου καὶ παίρονοντας
μιὰν ἀσπίδα ὑπὸ τὰ ἐχθρικά λάφυρα
ποῦσαν ἀφιερωμένα στὴ θεά, ἤρθε
καὶ ἀστάθηκε πλαῖ στὸν Θεμιστοκλῆ
σκορπίζοντας τὸν ἐνθουσιασμό σὰ
πλήθη ποῦ μιμήθηκαν τὸ παρδει-
γμά του.

Στὴ ναυμαχία ἔκεινη ὁ Κίμων διακρίθηκε μεσ' τοὺς πρώτους κι' ὁ Ἀριστείδης βλέποντας τὴν ἐφύτα καὶ σύνεσι τοῦ ἀνδρὸς ἀνεγνώρισε σ' αὐτὸν τὸν μόνον ἀντίπαλο ποὺ ἄξιζε ν' ἀντιπαρατάξῃ στὸν Θεμιστοκλῆ.

(²Ακολουθεῖ)

Η ΣΚΙΑ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

Στὸ τραπέζι καθόντουσαν στὴ
σειρὰ τὰ παιδῶν καὶ ἡ γυναῖκα τοῦ
Μπωτιέ καὶ ζητοῦσαν ἐπιμύνα ἀπὸ
τὸ γέρο παπποῦ τοὺς νὰ τοὺς εἰπῇ
καμμιά πηλὴ ἱστορίαν. Ἐ; παπποῦ;
Δὲ θὰ μᾶς εἰπῇς; Ναι παιδιὰ μου
θὰ σᾶς εἰπῶ ἀπὸ τὴν ἡμέραν ὅτε
ἐγὼ ναυτι-
κός, ποὺ κατεβάζοντας λίγο τὸ κεφάλι
σὺν τῇ ἡμέρᾳ ἐκεῖ νὰ θυμῇθῃς, τί-
ναξε νευρικά τὴν πίπα του καὶ τὴν
ξαναγέμισε μὲ ἀφράτο καπνόν. Χαῖ-
δεψε ὕστερα τὰ ἄσπρα μαλλιά του,
κύτταξε μὲ μιὰ θλιβερὴ ματιὰ τὸ ἐγ-
γόνάκι του ποὺ περίμεναν μὲ ἄγω-
γία, καὶ εἶπε :

νία, και ειπεν·
 "Ήταν στὸ ἐτος 1813. Σὲ μιὰ
 μεγάλη τρικυμία εἶχα χάσει τὸ μι-
 κρό μου πλοιάριο καὶ γιὰ κάμποσον
 καιρὸ ἔμενα ἀεργὸς ζητοῦσα παν
 τοῦ δουλειὰ μακρὰ ἀπ' τὴ θάλασσα,
 γιὰτὶ δὲν ἤθελα νὰ ξαναμπλέξω μ'
 αὐτὴ. Ὅχι γιὰτὶ τὴ φ'βόμουνα, μά...
 πῶς τὸ λένε, εἶχα παραχορτάσει τὰ
 καλά της.

Μία από τις μέρες εκείνες, μου ήρθε αποτόμως μια ειδησι. Ο πλοίαρχος Λεονάρ είχε εξοπλίσει καλά το μικρό του καταδρομικό τη «Βιργινία», στον όρμο του Σαίν Μαλώ, κι ήταν έτοιμος ν' αναχωρήσει. Με κάλοσε λοιπόν νά πάω μαζί του και δέχτηκα παρ' όλον ότι έλεγα νά μὴν ξαναπάω σέ θάλασσα. Αναχωρήσαμε από τη Μάγχη και πήραμε τὸ δρόμο ποῦ πέρανουν ὅσα πλοία ἔρχονται ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴ πρὸς τὴν Ἀγγλία.

Ἐπὶ ἀρχαῖες ἡμέρες δὲν ἐσυναντήσαμε τίποτε. Καὶ τόσο πολὺ εἶχαμε ἀπελπισθεῖ, πού ἀποφασίσαμε ν' ἀλλάξουμε δρομολόγιο, ὅταν ἐξαφνα τὴν τελευταία στιγμὴ ὁ σκοπὸς μᾶς ἀναγγέλει ὅτι θαθεῖα εἰς τὸν ἐρρίζονα φάνηκε κάποιον ἱστιοφόρο. Ὅπως ἦταν φυσικὸ εὐχάριστηθήκαμε ὅλοι. Ὁ πλοίαρχος ἀμέσως γύρισε τὴν λεωκόπιά του πρὸς τὸ μέρος ὅπου εἶχε φανεῖ τὸ ἱστιοφόρο καὶ ἀφοῦ κύτταξε καλὰ, ἔδραλε μὴ δυνατὴ φωνή. Ἀλλάξετε κατεύθυνσι γρήγορα. Τί συνέβαινε; Σίγουρα κάτι σοβαρό.

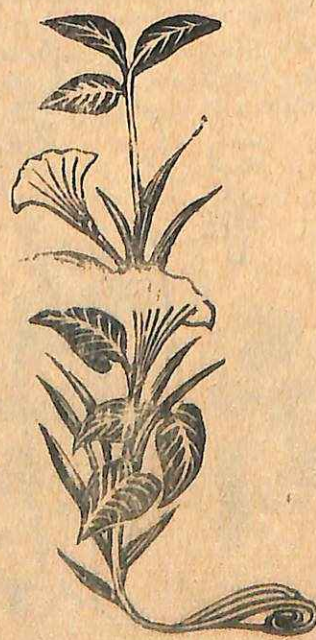
Ἐγώ, ποῦ ἐκεῖνη τῇ στιγμῇ
δρισκόμουν κοντὰ στὸν πλοίαρχο,
πλησίασα καὶ τόλμησα νὰ τὸν ρωτήσω.
Τί συμβαίνει καπετάνιε ;

'Αγγλική φρεγάτα, μοῦ εἶπε.
'Αγγλική φρεγάτα κι' ἔρχεται ὁλο-
ταχῶς κατ' ἐπάνω μας. Τὸ πρόσωπό

του είχε γίνει χλωμό και ἡ φωνή του σχεδὸν ἔτρεμε. Ἡ φρίκη εἶχε ζωγραφιστεῖ στὰ πρόσωπα δλων, κι' ἡ ἀγωνία γιὰ τὴ διέξοδο ποὺ ἔθὰ βρισκάμε εἶχε κορυφωθεῖ. Ὁ Λεονάρ πῆρε λίγο θάρρος καὶ ἀποτεινόμενος στὸ πλήρωμα εἶπε : Δυὸ πράγματα μᾶς μένουν παιδιὰ. Ἡ νὰ πολεμήσουμε καὶ νὰ πεθάνουμε, ἢ νὰ παραδοθούμε, νὰ αἰχμαλωτισθοῦμε καὶ νὰ φυλακιστοῦμε. Τί προτιπᾶτε ; Νὰ φύγουμε εἶναι ἰδύνατο. Γιατὶ ὅπως βλέπετε ἡ Ἀγγλικὴ φρεγάτα ἔχει πολὺ μεγαλύτερη ταχύτητα ἀπὸ τὸ δικό μας πλοῖο. Δοιπύν ; Νὰ πεθάνουμε ἀπήντησαν ὅλοι μὲ μιὰ φωνή.

“Ο πολίταρχος τότε διέταξε ένα ναύτη ν’ ανέβει και νὰ ὑψώτῃ τὴ ση-
μαία (σημεῖο πὼς προτιμᾶμε τὸ θά-
νατο) καὶ ν’ ἀναπτύξουμε ὅση ταχύ-
τητα μπορούσαμε γιὰ νὰ προλάβουμε
νὰ ἐνισχυθοῦμε ἀπὸ τὸ σκοτάδι πού
σέ λίγο θὰ ἔπρεπε. “Αν θυμᾶμαι κα-
λὰ, εἶχε δύσει ὁ ἥλιος καὶ σέ λίγο
θὰ σκοτεινίαιε. Μὰ ἡ τραγικὴ στιγ-
μὴ ὄλο καὶ πλησιάζε.

Ἡ Ἀγγλικὴ φρεγάτα μᾶς πλη-
σίασε ἀκριβῶς τὴν ὥρα ποὺ εἶχε
σκοτεινιάσει. Μιὰ σφαῖρα μᾶς τρύ-
πησε ἓνα κατάρτι, καὶ ἀμέσως μὲ
συνέχεια μᾶς περικύκλωσαν φλόγες.
Ποὺ δὲν κάμανε ὁμοῦς μεγάλη κατα-
στροφή γιὰτὶ ἐμεῖς εἰχαμε λάβει ἀ-
μυντικὲς θέσεις καὶ πυροβολούσαμε.

“Ὅσο ὁμως κι’ ἂν πυροβολούσαμε, ἡ σφαῖρες μας πῆγαιναν χαμένες. Τὰ δικὰ μας τηλεβόλα ἦσαν πολὺ μικρὰ ἀπὸ τὰ Ἀγγλικά, γι’ αὐτὸ ἔπρεπε νὰ περιμενοῦμε νὰ πλησιάζῃ ἡ φρεγάτα. Ὡστόσο πολεμούσαμε μὲ δρεξι. Οἰκονομία στὰ πυρομαχικά φώναζε ὁ πλοίαρχος. Ἄν καὶ εἴχαμε ἀποφασίσει νὰ πεθάνουμε ἐν τοῦτοις θέλαμε ὅπως ὅπως νὰ κρατήσωμε τὴ διάρκεια τῆς ζωῆς περισσότερο. Καὶ πολεμούσαμε προφυλακτικὰ καὶ μὲ οἰκονομία.

Στο μεταξύ όμως η 'Αγγλική
φρεγάτα είχε πλησιάσει. Και μεις με
μιά απότομη στροφή, κατόπιν διατα-
γής του πολεάρχου μας, πλευρίσαμε
το πλοίο και δρεθήκαμε στο πλάι
της φρεγάτας.

Τώρα πιά ήταν ή πιά κρίσιμη στιγμή. Κάθε δευτερόλεπτο είχε και μεγάλη αξία. Έπιτεθήκαμε έμεις άμέσως, με την πίστη και την πεποίθησι ζωγραφισμένη στα πρόσωπά μας. Αϊθανάμεθα πώς έπρεπε να πεθάνουμε παρά να αιχμαλωτισθούμε. Και ρίχναμε, ρίχναμε αδιάκοπα πυρά, τά όποια ζαλίζανε λίγο τούς "Άγγλου· πού μή συνειθισμέν·ι στα τέχνησμά·τα τών Γάλλων δέν είχαν λάβει όλα τ' άμυντικά μέτρα. Ή δύναμής μας εκείνη τή στιγμή ήταν μεγάλη. Ρίξαμε σκοινιά ν' ανέβουμε στην "Αγγλική φρεγά·τα, μά βρεθήκαμε αντιμετώποι στα σκληρά ά όντια τών "Αγγλων κι' αναγκασθήκαμε νά όποχωρήσουμε. Θυμάμαι μέλιστα πώς απ' αότη τήν άπόπειρα πέθαναν κιόλας μερικοί δικοί μας.

Τὰ πλοῖα μας ἦσαν σχεδὸν κα-
λημένα καὶ τὰ πυρὰ κι' ἀπὸ τίς διὸ
γραμμῆς ἔπεφταν μὲ συνέχεια. Σ' ἡ
μάχη ἀνατριχίλα τοῦ σκοταδιοῦ, ἐ-
χώριζε μόνο ἡ λάμψι ποὺ σκόρπιζε
τὸ θάνατο.

“Ένας Άγγλος ξειωνυκτιδς νεκ
ρώτατος, ξεχώριζε ἀπὸ τὴ λάμψι τῶν
πυρῶν, ποὺ ἀφορξ διηθουε τὴν ἐπι-
θετη. Τὸν εἶδα πολὺ καλὰ μὴ στή-
μῃ καὶ ἀφοῦ τὸν ἐσκόπευσα τοῦ ἐρ-
οῖξ μὴ κατὰσθη. Σὲ λίγο τὸν εἶ-
δα νὰ λυγίζῃ καὶ νὰ σωριάζεται κά-
τω. Θερῶ πῶς τὸν βλέπω μπρὸς
μου καὶ τώρα .. Ἀλλὰ .. ἔτσι φαί-
νεται ἔπρεπε νὰ γίνῃ. Ἐκεῖνη τὴ
στιγμὴ ἄστραψε μὴ τρομακτικὴ λάμ-
ψις καὶ μὴ μυρωδιὰ θειοαφισ, μᾶς
προειδοποίησε πῶς ὁ πλοίαρχος τῆς

Ἀγγλικὴς φρεγάτας εἶχε λάβει ἀπόφαση νὰ μᾶς πυρπολήσῃ ..., Ὁ θάνατος τῶρα μᾶς ἄγγιζε καὶ ἡ τρομαχτικὴ ἑλαχτάρα τῆς ὀψειῶς του, μᾶς ἔκαμε νὰ σκεφθοῦμε ἐκδίληση.

Ἐμπρὸς τοὺς παῖδά, φώναξε ὁ Λεονάρ, ἐκδικηθῆτε τὸ θάνατό σας. Καὶ πρῶτος ὤρμησε στὴν ἀποθήκη τῶν πυρομαχικῶν μας καὶ πήρε ὀσφυόμοχθο, ... Τὸν ἀκολουθήσαμε ὅλοι καὶ μὲ μιᾶς ἐξεσπενδονήσαμεν κατὰ τῶν Ἀγγλων βροχὴν βλημάτων. Κι' ἐπιτυχίαι καὶ ποὺ κι' ὁ καλύτερος στρατηγὸς δὲ θὰ κατόρθωνε.

«Εἶνα ἀπὸ τὰ πολλὰ βλήματά
μας εἶχε πέσει στὴν πυριτιδαποθήκη
τῆς Ἀγγλικῆς φρεγάτας καὶ μέσα σὲ
λίγα λεπτά μιὰ τρομακτικὴ ἐκρηξίς
ἐσκίισε τὴν Ἀγγλικὴ φρεγάτα κι'
ἀνάγκασε τοὺς Ἀγγλοὺς νὰ πάψουν
τοὺς πυροβολισμοὺς καὶ νὰ περιμέ-
νου μ' ἀγωνία τὸ θάνατο, βλέποντας
τὸ πλοιο τοὺς σιγὰ-σιγὰ νὰ κατα-
βυθίζεται.

Γόρω μας είχε ἀπλωθεῖ φρίκη. Κι' ἐμεῖς βλέπαμε τὰ θύματά μας νὰ παλαίουν ἢ τὸ θάνατο καὶ δοκιμάζαμε διπλὴ ψυχικὴ δόνηση. Ἐχαιρόμεθα γιὰ τὸ τόσο περίγυρ ἀποτέλεσμα, μὰ ἐλπούμεθα πὺ βλέπαμε ἀνθρώπινες ψυχὲς νὰ χάνωνται χωρὶς νὰ μπορούμε νὰ τίς βοηθήσουμε .. Ἡ βάρκες μας ἦσαν ὅλες τρύπιες ἀπὸ τίς σφαῖρες. Καὶ στὸ θαιμὸ φῶς τῶν ἀστρῶν, μόλις διακρίναμε τὰ θύματά μας, σκίεσ πὺ ἀγωνιζόντουσαν νὰ πεθάνουν. Ὁ λυτρωτὴς τῆς ζωῆς, ἀργοῦσε νὰρθῃ ... Κι αὐτὸ ἦταν τὰ τραγικώτερο.

Μονάχα Ήταν κατορθώσαμε ν' ἀνεβάσουμε στὸ πλοῖο μας, ἀλλὰ κι' αὐτὸν ἔχει γιὰ σωτηρία. Λίγα λεπτά μετὰ τὸ ἀνέβασμά του στὸ πλοῖο μας ξεψύχισε ... Ποιὸς ξέρει, ... Τῆς μόλρας τοῦ δρόμου κανεὶς δὲ μπορεῖ νὰ νὰ τοῦ μεταλλάξῃ. Ἦταν ἔνα λαμπρὸ παιδί καὶ ἴσως θὰ τὸ θεωροῦσε ντροπὴ νὰ ζήσῃ αἰχμάλωτος. Τὸν πρόσεξα καλὰ καλὰ. Τὸ στῆθος του ἦταν τρύπιο ἀπὸ μιὰ σφαῖρα, ἐνῶ τὸ πρόσωπό του λεπτὸ καὶ χαριέστατο. Ἐδειχνε μιὰ εὐγένεια, μιὰ λεπτότητα χαρκατήρων ... Στὸ χέρι του ἄστραφτε ἓνα χρυστὸ δακτυλίδι ... Ἡ ψυχὴ του ἔνα μεγάλο καταφύγιο τῆς καλωσύνης. Τὰ μάτια του γίγαντες τοῦ πόνου ... Ἔτσι μὲ κύτταξε πρὶν ξεψυχήσει καὶ μοῦ ἔδειξε ὅλη του τὴν καλωσύνη καὶ τὸν πόνον τῆς ψυχῆς του.

(ἀπολούθει)

CHI MANEGGIA FESTEGGIA

Λακωνικωτάτη και περιεκτικωτάτη Ιταλική παροιμία, ἡ ὁποία ἀποδίδεται εἰς τὸν λαοφιλῆ Μπερτόδουλον καὶ ἡ ὁποία θὰ εἶναι ὠφέλιμος καὶ δογματικὴ εἰς τὸν Ἕλληνα-κὸν λαόν.

Εἰς παλαιὰν ἐποχὴν ὃ τότε βασιλεύων τοῦ Ἰταλικοῦ Κράτους, εἶχε εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του πολλοὺς αὐλικοὺς καὶ διαφόρους ἄλλους ὑπαλλήλους, οἱ ὅποιοι, ἔχοντες εἰς χεῖρας των διαφόρους διαχειρήσεις τοῦ Κράτους διήρχοντο τὸν βίον των πλουσιοπαρόχως, ἐνδουλεύοντο κατὰ τὸν τελευταῖον συρμόν τῆς ἐποχῆς καὶ διατίθοντο πᾶρα πολὺ καλὰ. Τουναντίον ὁ Μπερτόδουλος ὃ ὅποιος εἶχε μίαν μικρὴν ὑπηρεσίαν εἰς τὰ ἀνάκτορα καὶ καμμίαν διαχείρησιν εἰς χεῖρας του, παρὰ μόνον τὸν ξηρὸν μισθόν του, ἦτο πάντοτε κακῶς ἐνδεδυμένος, αὐτὸς, ὥς καὶ ἡ γυναῖκα του καὶ τὰ παιδιά του, ἀποφεύγων διασκεδάσεις καὶ περιττὰ ἔξοδα, φροντίζων ὅπως ὅπως νὰ προμηθεύῃ εἰς τὴν οἰκογένειάν του τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα.

“Ὁ ἐν λόγῳ βασιλεὺς ἐτύχε κοτὰ
τινα ἑορτὴν νὰ παρατηρήσῃ τὴν δια-
φορὰν ταύτην, καὶ καλέσας τὸν Μπερ-
τόδουλον τὸν ἑρωτᾷ κατὰ τὴν εὐρίσκε-
ται εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν καὶ νὰ
εἶναι ἔτοιμ ἄσχημα ἐνδεδυσμένος.

Εἰς ἀπάντησιν ὁ Μπερτιόδουλος
λέγει εἰς τὸν βασιλέα :

Ἐξωχότατε! δὲν ἔχω καμψίαν διαχειρῆσιν εἰς χεῖρας μου. Ἀργότερον ὁ Βασιλεὺς θέλων νὰ ἐξηγήσῃ τὴν ἀπάντησιν τοῦ Μπερτόδουλου, ἐξήχησε τὴν συμβουλὴν τῶν αὐλικῶν του καὶ ἀπεφάσισαν νὰ δώσουν καὶ τοῦ Μπερτόδουλου μίαν διαχειρῆσιν καὶ νὰ ἰδῇ τί ἤθελε τὸν ὠφελήσῃ μὴ διαχειρίσας, ἔφ' ὅσον θὰ ὑπῆρχε πάντοτε ἡ σχετικὴ ἐπιβλεψίς τὴν ὁποίαν ἐφαντάζετο ἔντιμον καὶ ἄγρυπνον, μὴ ὑποπευνόμενος ὅτι θὰ ἦτο δυνατόν νὰ γίνωνται καταχρήσεις. Ἀπεφάσι-

σαν λοιπον να του ἀναθέσωσι τὴν ἐπιβλεψιν μιᾶς ἁποθήκης εἰς τὴν ὁποίαν ὁ βασιλεὺς εἶχε παρακαταθήκην λουκάνικων, καὶ τὰ ὅποια ἦσαν κρεμασμένα ἐπὶ τοῦ ὀρόφου καὶ ἠριθμημένα περὶ τὰ πεντακάσια.

Ὁ Μπερτόδουλος ἀνέλαβε μ' εὐχαρίστησιν τὴν διαφύλαξιν τῶν λουκάνικων καὶ ἐπεδόθη εἰς τὸ ἔργον. Καθ' ἑκάστην ὅτε εὐρίσκατο μόνος καὶ κατὰ τὴν ὥραν κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν ὑπῆρχε φόβος νὰ τὸν ἐνοχλήσουν ἀνέβαινε ἐπὶ μίας κλίμακος, ἔθετε τὴν πυρὰν κάτωθεν τῶν λουκανίκων, καὶ τὸ πάχος διαλυόμενον ἔχυνετο εἰς τι βάζον τοποθετημένον κάτωθι. Τὸ οὕτως λαμβανόμενον πάχος ἤρχισε νὰ πωλῇ εἰς διαφόρους ὁ καλὸς μας Μπερτόδουλος καὶ τοιουτοτρόπως ἄλλαξε τὸν τρόπον τῆς ζωῆς του ἐνδυνάμενος πολὺ καλὰ καὶ περιποιούμενος καθ' ὅλα τὴν οἰκογένειάν του.

Κάποτε ὁ Βασιλεὺς τὸν ἀντελήφθη διερχόμενον πλησίον τῶν ἀνακτόρων ἐνθρονισμένον μετὰ τῆς οἰκογενείας ἐντὸς πολυτελεστάτης ἡμάξης καὶ κατὰ τὸν τελευταῖον συρμόν ἐνδεδυμένον. Τὴν ἐπομένην ἔδωσε διαταγὴν νὰ ἐξελέγξουν τὴν ἀποθήκην τῶν λουκανίκων μήπως καὶ ὁ Μπερτόδουλος εἶχε ὑπερερέσει μερικά ἐξ αὐτῶν καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἔκαμε τὰ πλουσιοπάροχα αὐτὰ ἔξοδα. Ἄλλ' ὃ τοῦ θαύματος. Κανένα λουκανικο δέν ἔλειπε, ὅλα εὐρίσκοντο εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν· τὸ μόνον ποῦ παρετήρησαν ἦτο ὅτι ἦσαν πολὺ λεπτὰ καὶ ξερακισμένα, ἐνῶ πρὶν ἦσαν χονδρὰ χονδρὰ καὶ στοργγυλὰ. Ὁ Βασιλεὺς τότε ἐκάλεσε τὸν Μπερτόδουλον καὶ τοῦ ἐζήτησεν ἐξηγήσεις· καὶ ὁ καλὸς μας Μπερτόδουλος τοῦ διηγῆθη πῶς τὰ κατὰφερον ὥστε, χωρὶς νὰ λείπη κανένα ἀπὸ τὰ λουκανικά, νὰ κερδίξῃ ἀρκετὰ διὰ νὰ κάμῃ τὰ ἔξοδα καὶ τὰ λοῦσα τοῦ ἑαυτοῦ του καὶ τῆς οἰκογενείας του.

Ὁ Βασιλεὺς εὐχαριστηθεὶς πα-
ρὰ πολὺ διὰ τὸ μάθημα πού ἔλαβεν
ἀπὸ τὸν Μπερτέδουλον τοῦ ἐχάρισεν
ὅλα τὰ λουκάνικα τῆς ἀποθήκης τους.

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΜΑΣ ΦΑΙΝΟΝΤΑΙ ΣΑΝ ΟΝΕΙΡΟ

Υπό τὴν παράδοξον τίτλον «HOUSE OF LORDS» ὁ ὁποῖος εἶνε μὲν τὸ Ἀγγλικὸν ὄνομα τῆς Βουλῆς τῶν Λόρδων, ἀλλ' ἡμπορεῖ κυριολεκτικώτερον νὰ μεταφρασθῇ καὶ εἰς «Οἶκον τῶν Κυρίων» — πολλοὶ εὐφυεῖς ἐπιχειρηματίαι τοῦ Σικάγου, ἰδρύσαντες ἐσχάτως μίαν μετοχικὴν ἐταιρίαν, ἔχουσιν τὰς ἐλπίδας τῆς ἐπιτυχίας. Πρόκειται περὶ ἑνὸς μνημειώδους κτιρίου, ποῦ θὰ ἀποτελέσῃ τὸν παράδεισον ὅλων τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν, παρέχον εἰς αὐτοὺς ὅλας τὰς ἀνάγκες ἑνὸς καλοῦ νοικοκυριοῦ καὶ ἀναπληρῶν—μέχρις ἑνὸς σημείου, φυσικὰ, τὴν ἐγγαμίαν βίον. Εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ὅπου αἱ κυρίαι ἔχουν ἐξοδα πλεον ἢ ἐνοχλητικὰ καὶ ἀπαιτήσεις ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑπερβολικὰς, διατήρησις ἑνὸς σπιτιοῦ δὲν εἶναι πολλὸ εὐκόλο πράγμα. Καὶ ἡ συνοικιστοφοβία τοῦ Ἀμερικανοῦ θὰ γίνῃ τώρα αἰσθητὴ ἐν Σικάγῳ μετὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ «HOUSE OF LORDS» ὅποτε τὸ ράφιμον τῶν κουμπιῶν καὶ τὸ τακτικὸν σερβίρισμα τοῦ πρωῒνου καφεῖ θὰ παύσουν νὰ ἀποτελοῦν ἐπαρκές, δόλωμα διὰ νὰ παρασυρθοῦν τὰ γεροντοπαλ' ἡκαρα εἰς γάμον.

Χίλιοι θὰ εἶνε οἱ ἀξιολύτριοι ἀνὺπανδροι ποὺ θὰ ἔχουν τὴν εὐτυχίαν νὰ ἐγκατασταθῶν εἰς τὸ Φρόντριον τῶν Γεροντοπαλλήκων. Τὰ ὑπόγεια καὶ τὰ ἰσόγειον πάτωμα τοῦ τεραστίου μεγάρου, θὰ διατεθοῦν διὰ κελάρια, ἀποθήκας, μαγειρεῖα κλπ. ἀλλὰ θὰ περιλαμβάνουν καὶ πᾶν ὅτι ἡμπορεῖ νὰ ἀπαιτήσῃ αἱ κοινωνικαὶ καλλιτεχνικαὶ ἢ ἰθλητικαὶ ἀνάγκαι τῶν ἐνοίκων. Θὰ ὑπάρχῃ ἐκεῖ μίαν μεγάλη αἴθουσα μουσικῆς καὶ μίαν κερὰ συναυλιῶν. Μία πλουσιωτάτη βιβλιοθήκη μὲ πολυτελῆ ἀναγνωστήρια, ὅπου θὰ σὰς ἀναμένουν καὶ ὅλα τὰ περιοδικὰ τοῦ κόσμου, ἕνα μεγάλο ἐσκαρτίον καὶ ἕνα καφενεῖον. Ἐξ μεγάλης αἰθουσῆς, ἐν αἷς καὶ μίαν διὰ κλειστὰ τέχνισ, εἶνε προωρισμένη διὰ κάθε εἴδους σπόρτ μέχρι καὶ «MANEGE» τῆς ἵππασίας ἀκόμη. Ἡ δὲ ἐπίπεδος στέγη θὰ ἔγῃ ἕνα μικρὸν «χειμερινὸν κήπον» καὶ ἀνά

λογον θέσιν διὰ γκολφ καὶ φούτμπωλ.

Εἰς τὸ ἰσόγειον πάτωμα θὰ ὑπάρχῃ ἐπίσης μὲ μεγάλη στέγνα διὰ κολυμπι, καθὼς καὶ ἕνα τουρκικὸν λουτρόν· ὁ δὲ ὑπόγειος σιδηρόδρομος τοῦ Σικάγου θὰ ἔχῃ ἰδιαίτερον σταθμόν. ἐνούμενον δι' ὑπογείου στοᾶς, μὲ τὸ κτίριον αὐτό, ὅπου θὰ ὑπάρχῃ ἐπίσης ἕνα μικρὸν ταχυδρομικὸν καὶ νηλεγραφικὸν γραφεῖον, καθὼς καὶ ἕνα παράρτημα ἑνὸς μεγάλου πρακτορείου διὰ θέσεις θεάτρων, σιδηροδρόμων, ἀεροπλοίων κλπ. Εἰς τὸ ἴσον πάτωμα θὰ ἐγκατασταθοῦν πλουσιώτατα ἐφωδιασμένα παραρτήματα τῶν καταστημάτων ἀνδρῶν εἰδῶν τοῦ Σικάγου, ὅθεν θὰ ἡμποροῦν οἱ ἑσποιοὶ τοῦ HOUSE OF LORDS νὰ προμηθεύονται μὲ εὐκολίας πληρωμῆς, ὅτι τοὺς χρειάζεται. Ἐννοεῖται ὅτι ἐντὸς τοῦ κτιρίου ὑπάρχει καὶ κουρεῖον καὶ σιελωτήριον καὶ πλυντήριον σιδηρωτήριον, καὶ ἕνα μικρὸν διαμέρισμα ραφείου καὶ ὑποδηματοποιείου. Ἐὰν θέλετε καυμῆναι μικρὰν ἐπιδιδόσθω, κανένα κουμπὶ ἢ κανένα μοντάρισμα κλπ. εἰδοποιεῖτε τηλεφωνικῶς τὸ «οἰκιακὸν κέντρον» τὸ ὅποιον θὰ σπεύσῃ νὰ σὰς στείλῃ τὴν ἀρμόδιον υπάλληλον. Ἡ ἐπίσημη καὶ διὰ περιπτώσεις ἀσθενείας προβλέπεται ἡ διαμονὴ ἑνὸς ἱατροῦ, μὲ δύο νοσηκομους καὶ μίαν φαρμακοποιόν, ποὺ θὰ κρατεῖ τὸ φαρμακεῖον τοῦ σπιτιοῦ.

Ἀπὸ τοῦ τρίτου πατώματος ἀρχίζουν τὰ ἰδιαίτερα διαμερίσματα τῶν ἐνοίκων τοῦ σπιτιοῦ, τὰ ὅποια συνδέονται, κατὰ πατώματα, μὲ τὸν ἀπαραίτητον «ἰσανσέρ» καὶ μὲ ἕνα «TAPIS ROULANT». Ὅλα τὰ μικρὰ αὐτὰ ἱερατεῖαν, ἀποτελοῦνται ἀπὸ ἕνα ἐδρὺχωρον δωμάτιον (κρεββατοκάμαρα) μὲ συγκοινωνοῦν δωμάτιον λουτροῦ καὶ ἕνα προθάλαμον, ἐν εἴδει μικροῦ σαλονιοῦ, τοῦ ὅπου δέβξια ἀρκεῖ γιὰ ἕνα γεροντοπαλλήκαρον. Τὸ κρεβάτι μὲ ὅλα τὰ σχετικὰ εἶνε ἐκτεταμένον εἰς ἕνα ἀνοιγμὰ τοῦ τοίχου ὁποῦ ἐμφανίζεται μόλις πατήσῃτε ἕνα ἡλεκτρικὸν κουμπὶ, διὰ νὰ ξαναχῇ, ὅταν ξαναπατήσῃτε εἰς ἕνα ἄλλον. Δίπλα ὑπάρχει ἕνα εἶδος ἐταζέρας, μὲ θέσεις διὰ βιβλία καὶ μὲ μίαν λαμπρίταν.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ ὑπάρχει μίαν μαρμαρινὴν πλάξ, ἀπὸ τὴν ὅποιαν ἐξέχον τέσσαρες «ρομπινέδες» μὲ τὰς ἐπιγραφάς: «Τέτον», «Καφές», «Γάλα», καὶ «Κακάο».

Ὅταν θέλετε τὸ πρωῒνόν σας πρόγευμα—καθὼς ἐπίσης τὸ ἀπόγευμα καὶ τὸ βράδυ διὰ τὸ σάβ—εἰδοποιεῖτε τηλεφωνικῶς τὸ μαγειρεῖον καὶ τὸ ζήτηθῃν ρεεῖ ἀπὸ τὴν κουζίαν εἰς τὸ φυτίζαν σας. Ἀλλὰ καὶ σάνδουιτς καὶ ἄλλα κρύα φαγητὰ καὶ δουτήματα ἡμποροῦν νὰ σὰς σταλοῦν ἀμέσως εἰς τὸ δωμάτιόν σας. Ζεστό καὶ κρύο νερὸ ἐννοεῖται, ὅτι ὑπάρχει διηλεκτικῶς.

Ἐνας μικρὸς ἡλεκτρικὸς ἀπορροφητὴρ ὑπάρχει εἰς κάθε δωμάτιον διὰ τὸν ταχὺν καὶ αὐτόματον καθαρισμὸν τῶν ταπήτων καὶ τῶν ἐπιπλῶν. Φιλίνεσαι σχεδὸν σὰν παραμυθιστὴν, ἢ Μετοχικὴ Ἐταιρεία ποὺ κτίζει τὸ μέγαρον τῶν γεροντοπαλλήκων, τονίζει καὶ αὐτὴ εἰς τὴν διαφήμισίν της: «Προεβλέψαμεν ὅλας τὰς ἀνάγκας τοῦ ἀνὺπανδρου πολίτου καὶ προσπαθοῦμεν νὰ τοῦ καταστήσωμεν ὅσον τὸ δυνατόν πύλινον τὴν ζωὴν του—εἰς τρόπον ὅστε, ἐὰν παρ' ὅλα ταῦτα ἀποφασίσῃ νὰ πανδρευθῇ, νὰ ἀρκεῖται τὸ δαῖνμά του τοῦτο εἰς ἕνα ἀνώτερον μόνον αἰσθημα».

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ἘΙΜΑΙ ἄρρωστος στ' ἀλήθεια Πολύδωρε. Ὁ πιστὸς φίλος πόνεσε βαθεῖα στὰ πικρὰ τοῦτα λόγια καὶ χρειάστηκε νὰ σφίξῃ πολὺ τὴν καρδιά του γιὰ νὰ μὴν μαρτυρήσῃ τὴν ἀλήθειαν ποὺ ἔκρυβε. Σκέφτηκε ὅμως πῶς ἡ πρώτη ἐντύπωση εἶναι πάντα ἔτσι σκληρὴ καὶ πῶς ὅλα μὲ τὸν καιρὸ θὰ περάσουν... καὶ ἔτσι περιορίστηκε στὶς στοργικὰς περιποιήσεις κρατῶντας κλειστὸ τὸ στόμα καὶ πνίγοντας μὲ πείσμα μεσ' στὸ λαρυγγί τὴν ὀραία δολογία ποῦ φερενε διαρκῶς στὰ χεῖλη του ἡ καρδιά του.

ΤΑ ΜΗΛΑ ΠΟΥ ΘΕΡΑΠΕΥΟΥΝ

— Μικρὴ μου Ἑλπινίκη γιατί ἐν ἔσχῃ σου συχνότερα νὰ μὲ βλέπῃς. Ἐρεῖς πόσο μ' ἀρέσει ἡ γλυκεῖά καὶ ἀθάνα συντροφιά σου... Ἐλα μαζί μου νὰ κάμωμε ἕνα γύρο στὸν κήπο...

Ἡ Ἑλπινίκη κοκκίνησε μονομιᾶς σὰν ἔρωτευμένος ποῦνοιωσαν τὸ μυστικὸν του καὶ διάβασαν τὴ σκέψη του ὅταν ἄκουσε τὴ Ρηγοπούλα νὰ τῆς μιλᾷ μὲ τόση ἀγάπη. Ἦταν μίαν μικροῦλα 14 χρονῶν, ἀπὸ μίαν ἀρχοντικὴν οἰογένειαν τῆς Κορίνθου, καὶ οἱ γονεῖς της, ποῦσαν τὴν εὖνοια τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας τὴν ἔστειλαν στὸ παλάτι, στὴν ἀκολουθία τῆς ῥήγισσας γιὰ νὰ μάθῃ τὴν ἀνατροφή καὶ τοὺς τρόπους ποὺ ταίριαζαν στὴν καταγωγή της.

Ὅλες τὴν ἀγαποῦσαν γιατί ἦταν ἡ μικρότερη καὶ ἦταν πάντα γελαστὴ καὶ γλυκεῖα μ' ὅλο τὸν κόσμον. Μὰ ἡ μικρὴ Ἑλπινίκη λάτρευε τάνω ἀπ' ὅλες τὴν Ἀρετοῦσα, καὶ θάταν ἐτοιμὴ νὰ θυσιάσῃ καὶ τὴ ζωὴ της γιὰ χάριν της, μὰ ἦταν δειλὴ καὶ δὲν ἔδειχνε ποτὲ τὴν ἀγάπην της, μόνο σὰν ἔλειπε, ὅλο γιὰ κείνη μιλοῦσε στὶς ἄλλες γυναῖκες.

Στὴν ἡλικία αὐτὴ ξυπ οὔνε μέσα στὴν παρθενικὴ καρδιά τὰ ποῖα ὀρατὰ αἰσθήματα καὶ ἡ φιλία σ' αὐτὴν πιάνει τὶς ρίζες της. Οἱ μεγαλύτερες φίλιες, ποῦχουν τὴ φλόγα τοῦ ἔρωτος καὶ τὴν ἀγνότητα τῆς θερησκευτικῆς λατρείας σ' αὐτὰ τὰ χρόνια φυτρώνουν στὴν παρθενικὴ ψυχὴ...

— Ἡ Ἀρετοῦσα χαίδευε τὰ μαλλιά τῆς μικροῦλας καθὼς ἐκείνη τῆς ἀρπαξε τὸ χέρι καὶ τῆς τὸ φίλησε ταπεινὰ καὶ ὕστερα χάθηκεν καὶ οἱ δύο στὸν κήπο.

Μὰ ἡ Ἀρετοῦσα εἶχε τὸ σχέδιόν της... Ἐφτάσαν κάτω ἀπὸ μίαν μηλέαν ποῦχε τέσσερα θαυμάσια κατακκόκινα μήλα στὴν κορφή σπάνια στὸ εἶδος τῶν καὶ ἔακουσάν τὴν γεύσῃ ἦσαν τὰ τελευταῖα τοῦ περιβολιοῦ καὶ ὁ πατέρας της τῆς εἶπε πῶς ἦσαν δικά της.

— Ἐρεῖς σκαρφάλες στὰ δένδρα Ἑλπινίκη;

— Ἐρεῖς, ῥηγοπούλα μου, ὅταν ἦμουν μικρὴ ζοῦσα στὴν ἐξοχή, στὸ κτῆμα μας καὶ ἐπειδὴ σκαρφάλες διαρκῶς στὶς μουριές οἱ φιλενάδες μου μ' ἔλεγαν ἀγοριοκάτσο.

— Νὰ σὲ δῶ λοιπὸν ἀγοριοκάτσο, κό μου, ἂν τὰ καταφέρῃς νὰ φτάσῃς τὰ τέσσερα μήλα ποῦναι στὸ ψηλὸ ἐκεῖνο κλωνάρι.

Ἡ Ἑλπινίκη ποῦκαμε φτερά στὴν ἐπιθυμία της νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν Ἀρετοῦσα ἀρπαξὲς σὰν αἴλουρος τὴ ρίζαν τῆς μηλέας, πῆδηξε ἀπὸ κλῶνα σὲ κλῶνα, καὶ σὲ λίγο βρέθηκε πλάι στὴν Ἀρετοῦσα, κρατῶντας τὰ μήλα καὶ ἀστράφτοντας ἀπὸ χαρὰ. Ἡ Ἀρετοῦσα, τὰ πῆρε δίκως νὰ βγάλῃ μιλιὰ... Χαμογέλασε μόνο στὴν Ἑλπινίκη καὶ ὕστερα τραβήξαν καὶ οἱ δύο κατὰ τὴν πόρτα τοῦ περιβολιοῦ δίκως λέξη. Ἡ Ρηγοπούλα πάλευσε μὲ τὸν ἑαυτὸ της. Φαινόταν σὰν νάχε πάρει κάποιαν ἀπόφασιν ποῦ ἡ λογικὴ της τὴν ἐμπόδιζε νὰ τὴ θέσῃ σ' ἐφαρμο-

γή. Ἀξαφνὰ ἀνοῖξε τὴ μικρὴ πορτίτσα τοῦ κήπου καὶ δείχνοντας τὸ διπλανὸ σπῖτι τοῦ Πεζόστρατου στὴν Ἑλπινίκη τῆς εἶπε:

— Πήγαινε καλὴ μου μικροῦλα καὶ πρόσφερε στὴν ἀρχόντισσα Εὐριδίκη αὐτὰ τὰ τέσσερα μήλα. Πῆς πῶς τὰ στέλνουν γιὰ ξαρωστικὸ ἀπὸ τὸ παλάτι γιὰ τὸν Ἐρωτόκριτον... Πῆς πῶς ἐγὼ σοῦ τὰ δώσω μὲ τὰ ἴδια μου τὰ χέρια γιὰ τὸν ἄρρωστο.

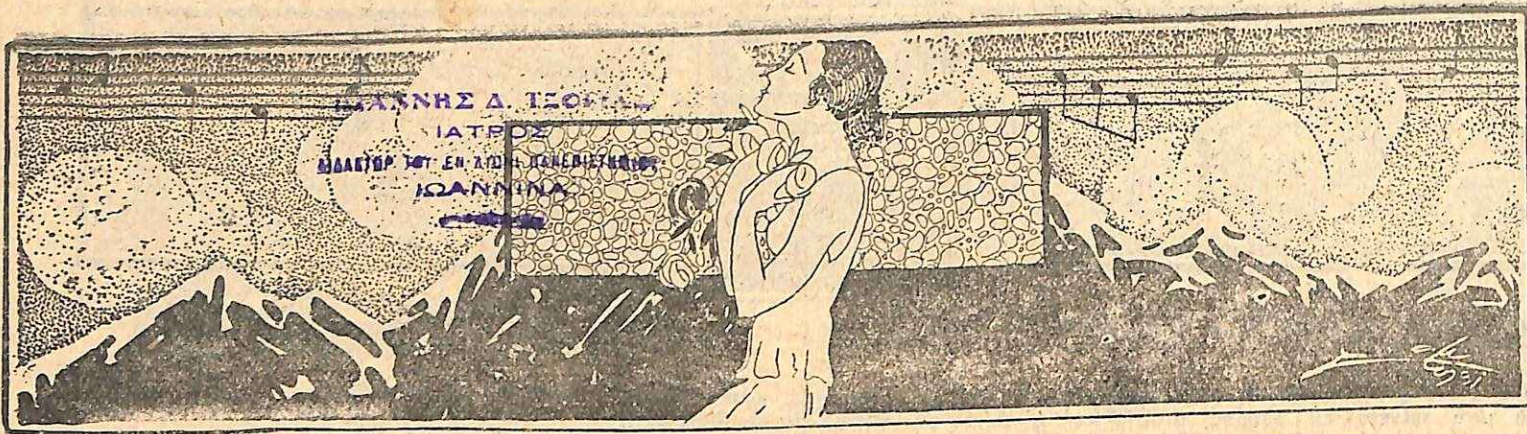
Στὰ ὕστερα αὐτὰ λόγια τὰ μάγουλα της ἔγιναν πύλινά ἀπὸ τὰ μήλα ποῦ ὄδωσε στὴν Ἑλπινίκη καὶ καθὼς ἡ μικροῦλα χάθηκε στὸ δρόμον γύρισε βιαστικὰ καὶ κλειδώθηκε στὴν κάμαρά της. Ἐκεῖ βρήκε τὴ Νένα νὰ τὴν περιμένῃ μὰ δὲν τῆς εἶπε λέξη. Ἦταν τὸ πρῶτον μυστικὸν ποῦ δὲν τόλμησε νὰ τῆς φανερώσῃ.

Ξαπλωμένος στὸ κρεβάτι ὁ Ἐρωτόκριτος, δίκως καμμιὰν ἀρρώστειαν νὰ τοῦ βασάνισῃ τὸ κορμὶ, εἶχε κλείσει τὰ μάτια καὶ ἀφινόνταν στοὺς πικροὺς λογισμούς του. Ἦταν μονάχος στὴν καμαροῦλα ἐκείνη, ποῦ τὸσον καιρὸ τῆς ἐμπιστευόνταν τὰ μυστικά του, γιὰ νὰ τὰ προδώσῃ μίαν μέραν στὰ χέρια τῆς Ἰλίας τῆς Ἀρετοῦσας.

Γιατὶ δὲν ἔσπαζε τὸ χρυσὸν κλειδάκι τὴν ὥρα ποῦ ἡ Ἀρετοῦσα τὸ γύριζε στὴν κλειδαριὰ γιὰ ν' ἀνοίξῃ... Γιατὶ δὲν εἶχε σφίχῃ μὲ πείσμα ἢ πόρτα καὶ δὲν σκούριαναν οἱ ἀρμοὶ νὰ μὴν ὑποχωρήσῃν στὸ σπρώξιμον τοῦ ἀγαπημένου ἐκείνου μικροῦ χειριοῦ; βροσκόνταν στὴν κάμαρα ἐκείνη καὶ καμονόταν τὸν ἄρρωστο, καὶ ἦταν ἀλήθεια ἄρρωστος στὴν ψυχὴ... Μ' αὐτὴ τὴν ἀρρώστειαν τὴν ἔκρυβε πολὺ προσεκτικὰ γιατί ἦταν ντροπὴ... Θέ μου, καὶ ὅμως δὲν ἔνοιωθε σὰν ντροπὴ τὴν ἀγάπην ὁ Ἐρωτόκριτος... Στὰ κατὰβῃ τῆς ψυχῆς του ἔνοιωθε μίαν μίαν κορυμμένη φανή, ὁποῦ φανέει μὲ θαρρολέαν νὰ τοῦ φωνάζῃ πῶς ἡ ἀγάπη εἶνε δικαίωμα γιὰ κάθε ἀνθρώπινη καρδιά πῶς δὲν φέρνει καμμιὰ ἐποχὴ γιὰ νὰ γενιέται μέσα μας καὶ μίαν ποῦ δὲν εἶνε στὸ χέρι νὰ τὴ διακυβερνήσωμεν, ἀπέναντί της δὲν εἴμαστε φταίχτες παρὰ θύματα.

(ἀκολουθεῖ)

GRACIA DELEDDA
ΒΡΑΒΕΙΟ ΝΟΜΠΕΛ

ΤΑ ΜΑΓΙΑ

Ι αυτόμας
έ φάνηκε
μεγάλη έ-
τροπή, έ-
γνωρίξα
με ότι δεν
μπορούσα
με να πλη-
ρώσουμε.
Καλέ μας
άγιε Ιου-
λιανέ! Έ-
κανα ότι
ήτανε δυ-
νατό... ά-
πειθύνθη
κα σ' έ-
λους τοίς
γνώστοις
άλλ' εις
μάτην! άλ-

λοίμονον ... άν σήμερα
τό χοήμα έχει άποθάνη! τότε άγωνιούσε ... και δεν
ήθα μία καλή ψυχή που
να θέλει να μου δανείσει
έκατό φράγκα ... Θά ά-
ναγκαζόμεθα έτσι να πω-
λούσαμε στη δημοπρασία
τά πτωχικά μας έπιπλα
και τά όλίγα οικιακά
σκεύη.

Η στενοχώρια μου
αυτή με έκανε να έθ-
μηνώ μία νύκτα τά έκατό φράγκα της
Γκρατσιαρόζας και ήμουνα τότε τόσο
άπελπισμένος ώστε όμολογώ ότι πρὸς
στιγμήν μου ήλθε ή άνόητος σκέψις να
δοθῇ λίγο άπ' τό άγιο λάδι στη Γκρα-
τσιαρόζα. Έρωτούσα τὸν έαυτό μου σε
τι μπορούσε άραγε να χρησιμεύσει τό
άγιο λάδι αυτό; άλλ' ένθυμηθείς ότι ή-
κουσα κάποτε ότι μερικοί άθεοί, θέλον-
τας να προσβάλλουν την άγιή εκκλησία
μα, βαπτίζουν διάφορα ζώα σκύλους
και γαϊδάρους, πορευόμενοι με τρομερό
τρόπο τό μυστήριο του βαπτίσματος
και χρησιμοποιούσι πρὸς τοῦτο άγιο
λάδι και νερό, ήσανθήκα τόσ εις
της κεφαλῆς μου να άνορθούναι και
έξεπλάγηκα πὸς μου ήλθε και μία αιγ-
μή μόνο ή σκέψις να κάνω τέτοια ίρ-
σουλία.

Άλλ' ή άπελπιστική μας κατάσταση
με είχε καταβάλλει έντελώς. Ό δαι-
μων μου έντείνετο από όλες τις μεριές.
Η άνάμνησι τῶν έκατό φράγκων της
Γκρατσιαρόζας—δεν ένθυμούμην πιά την
υπόσχεσι τοῦ έρωτός της—και ή φόβος
τοῦ να έδώ τά πτωχικά μας έπιπλα να

πωλούνται στο δημοπρατήριο και όλο
τό χωριό να μάς περιγελά και να μάς
κατονειδίζει, είχαν κυριαρχήσει σε τοι-
ούτον βαθμόν τοῦ μυαλοῦ μου, ώστε
ήρχισα να προσεύχομαι με μεγάλην κα-
τάνυξι γιά να διώξω τὸν πειρασμόν,
άγιε Ιουλιανέ μου, έπροσευχόμην, βοή-
θησέ με κι είμαι χαμέος. Έκείνη την
νύκτα ή προστάτης μου άγιος θά ήτο
κοιτός, έκτός εάν ή δυνατό άνεμος
ποῦ φυσούσε τὸν ήμπόδι έ από τοῦ να
άκούση την παράκλησί μου.

Καί έτσι ή διάβολος έθριάμβευσε
και τίποτε δεν μπορούσε να τὸν διώξῃ ...
έξυπνητα μόλις είχε χαράξει και έξηκο-
λούθησα τὸν άγώνα κατὰ της φοικτής
αυτῆς σκέψεως, ότι αϊφνης μου ήλθε
κατὰ νοῦν να ζητήσω την βοήθεια της
άγίας Βαρβάρας ποῦ ήτο ή προστάτης
της καλής μου μητέρας. Την παρεκά-
λεσα με τόση κατάνυξι να με βοηθήσῃ,
άν όχι γιά τις μικρές μου άρετές, τοῦ-
λάχιστο χάριν της γηραιάς μητέρας μου,
ώστε στο τέλος ή άγία Βαρβάρα ήκουσε
την παράκλησί μου ... γιατί είμαι βέ-
βαιος ότι ή άγία Βαρβάρα με έννοιωσε,
με ένέπνευσε και με έσωσε ...

Μόλις έξηρέρωσε έξηκολούθησε ή
Τζέιο Καλβατόρ ... έπήγα στή σπίτι τοῦ
δημάρχου και έζήτησα να μιλήσω την
Γκρατσιαρόζα, στην όποία είπα τό έ-
ξῆς :

— Έέρεις, Γκρατσιαρόζα, έσκέφθη
να πολὺ την υπόθεσι ποῦ μοῦπες.

— Πὸς; ποῦ άπήντησε, άνοιγοντας
από περιέργεια τά μάτια της και παρα-
σύροντας με σε μία γωνία, πὸς ... δέ-
χεται την προστασία μου; μόνο μιλα
σιγά.

— Ναί, της άπήντησα και της έκα-
να ένα νεύμα με τά μάτια.

Καί έπειδή έννοουσα να κερδίσω
πολλά άπ' αυτήν τήν υπόθεσι, προσέ-
θεσα.

— Άλλ' άκουσε καλά ... θά τό κά-
νω γιά χάρι σου, δεν μπορώ πιά ν' άν-
θξώ στόν πειρασμό. Να ήξευρες πόσον
σε αγαπώ. Θά άποθάνω, άν έξακολου-
θήσης να μου φέρεσαι τόσο σκληρά ...
ναί θά άποθάνω.

— Σιγότερα, πατριότη ... έπιθύ-
ρισε με φόβο ή ύπνέτρια, όριπτοντας
συγχρόνως ένα βλέμμα στή παράθυρα
τῶν κυρίων της, ποῦ ήσαν άκόμη κλει-
στά. "Αν μάς ήσαν, θά με έδιωχναν ...
έξηγγί μου με τώρα καθαρά.

— Δεν προτιμάς καλλίτερα τά πε-
ράσης τό βράδυ από τό σπίτι μου, όταν
θά γυρίσης από τό πηγάδι ... την έρώ-
τησα.

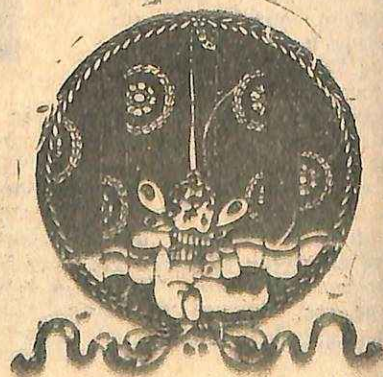
Και πραγματικώς, εκείνο τό βράδυ
ή Γκρατσιαρόζα ήλθε στή σπίτι και έ-

γώ της έδωσα ένα μικρό μπουκαλί με
λίγο λάδι ... είδα τότε τά κυανά της
μάτια γά λάμπουν από χαρά και μόλις
έκρατήθηκε από τοῦ να με άγκαλιώσῃ.
Έκρυψε με έπιμέλεια τό πολύτιμο δῶρο
και μοῦ έδωκε κατόπι ένα χαρτονόμι-
σμα έκατό δραχμῶν λιρετῶν. Κατ' άρ-
χάς άρνήθηκα να τό δεχθῶ, άλλ' έπί
τέλους τό δέχθηκα και άρχισα να μι-
λούμε γιά έρωτα. Έείνο τό βράδυ ή
καμπάνα τοῦ άγίου Ιουλιανού έσήμανα
τόσο χαρωπά, όσον ποτέ άλλοτε ... πό-
σο δύσκολα κανείς θά έννοούσε ότι ή
καμπάνα έσήμαινε τὸν έσπερινόν.

Λίγα χρόνια κατόπιν ή Γκρατσια-
ρόζα έγινε σύζυγός μου, και τότε μόνο
έμπιστεύθηκε τό μυστικό της σχετικῶς
με τό άγιο λάδι ... Η δόνα Δανιέλα, ή
κυρία της, ποῦ ήτανε πλούσια άλλά λίγο
άσχημη και άντιπαθητική αγαπούσε ένα
έξάδελφό της ωραίο παιδί και με δι-
πλωμα. Άφοῦ είδε ότι όλοι αϊ προσπά-
θειαι της άπέτυχαν, ή δόνα Δανιέλα
έσκέφθηκε να συμβουλευθῇ μία περι-
φημη μάγισσα ποῦ κατοικούσε στή γει-
τονική χωριό.

— Προμηθευθήτε όλίγο λάδι της
έκκλησίας, της είπε ή μάγισσα, και ά-
λείψατε με αυτό τό μέτωπο τοῦ νεοῦ
τά μεσά νικτα άκριβώς, ενώ θά κοιμά-
ται μία βραδυά ποῦ θά εἶνε πανσέλη-
νος.

Η Γκρατσιαρόζα ποῦ ήτο ή έμπι-
στος της δόνα Δανιέλα, έσκέφθη έ άμέ-
σως έμένα ποῦ χάρις εις την ιδιότητά
μου ως κανδηλανάπτου θά μπορούσα να
της προμηθεύσω λίγο λάδι της εκκλη-

σίας. "Αρα ή δόνα Δανιέλα άπέκτησε
τό λάδι αυτό κατώρθωσε με κάποια χρη-
ματική θυσία να έισχωρήσῃ μία βραδεία
ποῦ ήτο πανσέληνος στην κατοικία τοῦ
έξάδελφου της, και άλειψε με τό άγιο
λάδι τό μέτωπό του άκριβώς την στιγμή
που έκτυπούσε μ' σάνικτα. Η μάγισσα
την είχε βεβαιώσει ότι έτσι, ή έξάδελφός
θα την έρωτεύετο τρελλά.

— Καί θά συνέβηκε τό έναντίο, έ-
ρώτησα τότε την Γκρατσιαρόζα ... ή έ-
ξάδελφος ...

— Ναί τό έναντίο μοῦ άπήντησε με
μελαγχολία ή Γκρατσιαρόζα ... ή έξάδε-
λφος όχι μόνο δεν έρωτεύθηκε την δόνα
Δανιέλα ... άλλά ... λίγο άργότερα ...
έφυγε γιά τό Καγλιόρι όπου πανδρεύ-
θηκε με μία άλλη νέα ...

— Φυ.νά ... άνεφάνησα γελώντας ...
γιατί τό μπουκαλάκι ποῦ σοῦ έδωκα πε-
ριείχε κοινό λάδι και όχι λάδι της εκ-
κλησίας.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ

Ένας δήμαρχος σ' ένα χωριό στίς
Ηνωμένες Πολιτείες, είδοποίησε τοῦς
χωρικούς του με δηλώσεις ότι θά έρθῇ
ή Πρόεδρος τῶν Ηνωμένων Πολιτειῶν
με την γυναίκα του και την έπίσημη ά-
κολούθια του και γι' αυτό έπρεπε να
τοῦ κάμουν μιά μεγάλη ύποδοχή.

Στην κεντρική πλατεία τοῦ χωριοῦ
μαζεύτηκαν πολὺ πλήθος κι από ώρα σε
ώρα περιμένανε τὸν Πρόεδρο.

Καί να σε μιά στιγμή όλοιὸν τὰ μά-
τια καρφώθηκαν πρὸς ένα μέρος.

— Έρχεται! έρχεται!
Και με μεγάλο ένθουσιασμό φωνά-
ζουν.

— Ζήτω ή Πρόεδρος!
— Ζήτω ή Δημοκρατία!

Στό βάθος τοῦ πλήθους δυό χωρικοί
συνομιλοῦν.

— Βρε Τζόν τὸν Πρόεδρο τὸν βλέ-
πουμε, ή Δημοκρατία ποιά είναι!..

— Η γυναίκα του!..

ΜΙΚΡΑ—ΜΙΚΡΑ

— Ένας σχολαστικός θέλοντας να
μάθῃ άν είναι όμορφος όταν κοιμάται
έκλεισε τά μάτια του και κυττάζοταν
στον καθρέπτη.

— Ένας σχολαστικός πυνλῦσε τό
σπίτι του και γιά δείγμα είχε μαζύ του
μιά πέτρα.

— Ένας σχολαστικός κάποτε ά-
κουσε ότι ή κόρακας ζῇ ύπὲρ τό δακό-
σια χρόνια και γιά να βεβαιωθῇ άγό-
ρασε ένα και τὸν έτρεφε σπίτι του.

ΜΕΤΑΞΥ ΦΙΛΩΝ

Φαίνεται πολὺ καλά, είχε πιά κα-
νένα ταξιδάκι τώρα τις γιορτές!

Όχι, αλλά έλλειψαν όλοι οι δονει-
σταί μου.

ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ

Η μητέρα—Άποποιήθηκες όλα τὰ
κορίτσια, ποῦ σοῦ έπρότειναν γιά νύ-
φες και τώρα θα πάρης μία ποῦ πείζει
βιολί;

Ο γυιός—Ναί, μαμά, γιατί τό βιολί
πετιέται εύκολα από τό παράθυρο, ενώ
τό πιάνο ...

Άλέξ. Χριστοφίλης

Παπῆς—Έέρεις ότι έσύ πουλείς οι
νοπνευματώδη ποτὶ κανείς τὸν κόσμο
άλκολικο κι είναι άμαρτία.

Εξομολογούμενος—Παπά μου, τοῦς
βίξω τόσο νερό μέσα ποῦ δεν έχουν ά-
νάγκη να πάθουν τίποτε.

Άγιος μάνος
Γαστούριον Κερκύρας

ΔΙΑΜΑΝΤΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΝΑΚΡΕΟΝΤΑ

ΠΡΟΤΡΟΠΗ ΕΙΣ ΕΑΥΤΟΝ ΠΡΟΣ ΑΠΟΛΑΥΣΙΝ ΤΟΥ ΒΙΟΥ

Αί γυναίκες μου φωνάζουν: «Ανζικρέων είσαι γέρος»
και προχθές ένα καθρέπτη μοῦδωκαν εις κάποιο μέρος
Πάρς μοῦμπαν να κυττάξῃς μέσ' εις τοῦτο τό γυαλί
'στό λευκό σου τό κεφάλι πὸς δεν έχεις πιά μαλλί.

Και τό μέτωπο σου άκόμα τό γυμνὸ μάς φανερώνει
ότι σ' έχουν παραπάρει της ζωῆς αυτῆς οι χρόνοι.
Άλλ' έμένα δεν με μελλει ούτε σκέπτομαι πολὺ
άν δεν έμεινε διόλου στή κεφαλῇ μου μαλλί.

Ένα σκέπτομαι μονάχι και γνωρίζω να σῆς 'πό
τά τραγούδια και τά γέλοια σάν και πρώτα τ' αγαπῶ.
Και ή άνθρωπος εκείνος ποῦ άρχίζει να γερον-
μοναχά με τέτοια πρέπει τῇ ζωῇ του να περνῇ.

ΠΡΟΤΡΟΠΗ ΕΙΣ ΜΕΤΡΙΑΝ ΧΡΗΣΙΝ ΟΙΝΟΥ

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΤΣΟΓΙΑΣ

ΙΑΤΡΟΣ

ΔΙΑΔΟΤΗ ΤΟΥ ΕΝ ΑΥΤΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΟΥ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Παύσετε φίλοι μου αυτό
τό σκυθικό μεθύσι
τό διπλοπότηρο ζητώ
καθ' ένας άς άψίσχ.

Και τό κρασάκι τό γλυκό
ποῦ δύναιμε μάς δίνεις
με μέτρο και με λογική
και με τραγούδι άς πίνῃ.

Ο ΤΟΥΡΚΟΜΑΝΩΛΗΣ

Τὸν ἐνθυμοῦμαι ὥσάν νά τὸν βλέπω ἐμπροστί μου. Ψηλὸς καὶ βλοσυρὸς, οὐδέποτε γελῶν, καὶ αἰωνίως καπνίζων, ἦτο ἔτοιμος νά μοῦ τίς βρέξῃ εἰς πᾶσαν στιγμὴν, ἔστω καὶ διὰ τὸ ἀβώτερον παράπτωμα. Μοῦ ἐνέπνεεν ἰδίως φόβον καὶ τρόμον δάκρυς ἐτύγγανε, (πρᾶγμα τὸ ὅποτον συνέβαινε συχνά) νὰ κάμω καμμιὰ ἀτζιλιά· ἦτο ἐπίσης φοβερὸς εἰς δλον τὴν κοσμάκη, ὅστις τοῦ εἶχε φιλοδωρήσει τὸν τίτλον τοῦ Τουρκομανώλη. Ἐν τούτοις ὅμως ἦτο καλοκάγαθος, εὐσπλαχνὸς καὶ φιλόστοργος, μόνον εἶχεν ἰδιαίτερον ὅλως τρόπον νὰ ἐκδηλώνῃ τὰ αἰσθήματα τοῦ ταῦτα.

Ἔχω τὴν ἀξίωσιν, ὅτι οὐδέποτε ἀνεψίδς ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ἐδάρη πλεον ἀνηλεῶς, παρὰ τοῦ ὑπεραγαπῶντος αὐτὸν θεοῦ του, ἔστω καὶ ἂν Τουρκομανώλης ἐκαλεῖτο οὗτος, ὅσον ἐγώ. Εἶναι ὅμως, ἐξ ἄλλου, ἱστορικῶς βεβαιωμένον, ὅτι οὐδεὶς ποτὲ θεὸς, ἔσχεν ἐν τῷ κόσμῳ ἀνεψιδὸν πλεόν ἀνάποδον ἔμοῃ, πλεόν ἀνυπότακτον καὶ πλεόν ἀξίον συνεχοῦς ξυλοκοπήματος, κατὰ τὴν τότε κρατούσαν ἀντίληψιν «περὶ παιδίων ἀγωγῆς», τῶν πατέρων καὶ τῶν μπαρμπάδων.

Μερικὰ ἐπεισόδια τοῦ παιδικοῦ μου βίου, ἅτινα θὰ ἐπιχειρήσω νὰ διηγήθῃ, ποῦ ἀφῆκαν ἵχνη θαθέα τόσον ἐπὶ τῆς μνήμης, ὅσον καὶ ἐπὶ τῆς ράχεώς μου, ἐφ' ἧς ἡ λουριδα τοῦ μακαρίτη θεοῦ μου Τουρκομανώλη, ἐχάραξεν ἰδιαιτέρως σημεῖα ἀνεξίτηλα, ἅτινα μέχρι σήμερον φέρω, καὶ τὰ ὅποια δεικνύουσιν ἐπαρκῶς κατὰ ποῖον τρόπον ἀντελαμβάνοντο τὸ ζήτημα τοῦτο οἱ γονεῖς καὶ οἱ μπαρμπάδες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Εἰς μίαν γωνίαν τῆς εὐρείας αὐλῆς τοῦ σπητιοῦ μας, ἐδρίσκετο ἓνα κομμάτιστον κιοῦπι (Μαλτέζικο, τοῦ ὁποῖου ὁ πάτος ἦτο σπασμένον. Μέσα λοιπὸν εἰς τὸ κιοῦπι αὐτό, ἐκρύφτηκα μιὰ μέρα ποῦ τὸ ἔσκασα ἀπὸ τὸ σχολεῖο, διὰ ν' ἀποφύγω τὴν ἀποστήθισιν τοῦ ἔδου φαλμοῦ τοῦ Δαυῖδ, ποῦ μᾶς εἶχεν ἐπιβάλλει ὁ δυνάστη καὶ πράγματι Μακάριος, προγαστὼρ καλόγηρος, ἐπαγγελλόμενος τὸν διδάσκαλον. Ἐκεῖ μέσα χωμένως

στά σκουπίδια καὶ ἀκίνητος ἐπερίμενα τὴν ὥραν τοῦ σχολάσματος νὰ ἐπιστρέψω στὸ σπῆτι δτε :

Κυρά Δημήτρενα, Κυρά Δημήτρινα ἀκούω τὴν ἔρρινον τοῦ Μακαρίου δασκάλου μου φωνήν.

Ὅριστε, πάτερ Μακάριε, ἀπῆντησεν ἡ φωνὴ τῆς μακαρίτισσας μητέρας μου.

Τὸ παιδί δὲν ἦλθε Σχολεῖον, μήπως εἶνε ἄρρωστο ; ἐξηκολούθησεν εἰς ἤχον πλάγιον τέταρτον, τοῦ προγαστορος καλογήρου ἡ φωνή, ἐνφ' ἐγὼ εἶχα παγώσει ἐκ τοῦ τρόμου.

Βρὲ τὸν ἀτιμὸ τῶσκάσε' ἡκούσθη κατόπιν εἰς ἤχον βροντῆς, τοῦ θεοῦ μου Τουρκομανώλη ἡ φωνή.

Ἐὰν προσφίλεις ἀναγνώσται, κεραυνὸς ἐπεφτε μέσα εἰς τὸ κιοῦπι, δὲν ἤθελε μὲ προξενήσει μεγαλείτερον τρύμον ἀπὸ τὴν φωνὴν τοῦ ἀγαπητοῦ μου θεοῦ. Ἐμαρμάρωσα κυριολεκτικῶς, διαλογιζόμενος τὰς συνεισφοράς τοῦ σκασίματος. Εἰς ἐπιμέτρον, καὶ ἐν ἄλλο γεγονὸς ἦλθε νὰ ἐπιδεινώσῃ τὰ βάσανα μου. Ἡ καλὴ καὶ ἐργατικὴ Κατερίνα ἡ ὑπηρετρία μας, ἡ ὁποία τὴν ὥραν ἐκείνην εἶχε σκουπίσει δολόκληρον τὴν αὐλὴν καὶ τὸ κοτέτσι, ἐκένωσεν ἐπὶ τῆς κεφα-

λῆς μου μίαν κόψαν σκουπίδια, καθάσον τὸ κιοῦπι ἐχρησίμευσεν ὡς ἀποθήκη ἔνθα συνεκεντροῦντο τὰ σκουπίδια τοῦ σπητιοῦ, ἵνα κατόπιν χρησιμίσωσιν ὡς λίπασμα τοῦ περιδολιοῦ.

Διὰ νὰ μὴν μακρυγορῶ τὸ σκάσιμον τοῦτο ἐκ τοῦ σχολείου, μοῦ ἐστοίχισεν ἓνα τρομερὸν ξυλοκόπημα, τὸ δρᾶδου δὲ δτε ἐπέστρεψα εἰς τὸ σπῆτι, ἡ μητέρα μου δὲν ἐγνώριζε τί νὰ μοῦ πρωταλλάξῃ, τοὺς ἐπιδέσμούς (διότι ὁ Τουρκομανώλης ἐν τῇ φιλοστοργίᾳ ὁρμῇ του μοῦ εἶχε σπᾶσει τὸ κεφάλι) ἡ τὴν σκελὴν τουτέστιν τὸ ἑσώδρακον.

Καίτοι γνωρίζω, ἀγαπητοὶ ἀναγνώσται, ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη ὑπομονὴ δὲν ἐξισοῦται μὲ τὴν τοῦ γροστοῦ ὑποζυγίου ἐπ' οὐ ἀναβάς ὁ Ἰησοῦς εἰσῆλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, θὰ τολμήσω ἐν τούτοις νὰ σᾶς κουράσω καὶ μὲ τὴν ἀνήγησιν τοῦ ἐξῆς ἐπεισοδίου ἀκόμη.

Λαθραίως ἀναβάς τὸν τοίχον τοῦ κήπου τῆς Κυρά Θωμαῆς τοῦ Χατζῆ τῆς γειτόνισσας μας, ἔφαγα περὶ τὰς δύο δικάδας σικιμουρά, τὰ ὅποια ἡ μακαρίτισσα κυρά Θωμαῆ ἐφύλαττεν ὡς ἄλλος ἄργος. Ἡ τιμωρία δὲν ἤργησε νὰ ἐπέλθῃ αὐστηροτάτη. Πονοκέφαλος, πυρετὸς καὶ κακοστομαχία μεγάλῃ, καθ' ἧς οὐδὲν ἰσχυρὰν ἡ μάνα ἡ συναμική, τὸ ἀλάτι τῆς Ἰγγλιτέρας, ποῦ προχειρῶς μοῦ ἔδωκεν ὁ πατήρ μου, οὔτε τὸ τεράστιον καὶ μοναδικὸν ἐν τῷ χωρίῳ μας σερβιτσάκι, τὸ ὅποτον μετὰ σοβαρότητος δέκα Χριστομάνων ἐχειρίζετο ὁ φουστανελοφόρος κουρεὺς τοῦ χωριοῦ Μπάριπα Ανδρέας. Ἐδέξασθε νὰ κληθῇ ὁ διασημότερος τῶν ἱατρῶν τῆς περιφερείας μας, ὁ γέρο Ντοτόρος ὡς τὸν ἀπεκάλουν, πρὸ 40ετίας σπουδάζας ἐν Πίζῃ τῆς Ἰταλίας, ὅστις ἀφ' οὗ ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν μὲ ἐξήτασε καὶ ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν ἐσκέφθη, διέταξε νὰ μοῦ δοθῇ γενναία δόσις ρετσινολάδου μετὰ κροτωνίου τοιοῦτου, καθαρτικὸν τὸ ὁποῖον, ὡς ἀβεβαίον, εἶχε μεταχειρισθῇ τὴν προτεραίαν, μετὰ περισσῆς ἐπιτυχίας, εἰς τὸν ἀσθενήσαντα ἱππὸν τοῦ κ. Ὑπομειράρχου Ἀτυχῆ

τὸ καθήκσιον τοῦτο δὲν διακρίνεται ἐπὶ εὐωδίᾳ οὔτε ἡμπορεῖ τις νὰ ἱσχυρισθῇ ὅτι δύναται νὰ συναγωνισθῇ εἰς τὴν γεῦσιν μὲ τὴν Πουδίγκα τοῦ Ἀθηναίου ἢ τοῦ Τορναζάκη τὰ τρίγωνα.

Οὔτε φοβέρα, οὔτε παρακλήσεις, οὔτε παροχὴ μιᾶς δεκάρας, οὔτε πετμέζι μὲ ψωμί κλπ. τὰ ὅποια πονηρῶς μοῦ ὑπέσχετο ἡ μήτηρ μου, ἵσχυσε νὰ μὲ κάμῃ νὰ πάρω τὸ καθήκσιον, ὅτε ἐπιφαίνεται ἡ βλοσυρὰ τοῦ Τουρκομανώλη μορφή. Ὅλοι παρέμερισαν μετὰ δέους.

Πάρτο βρὲ σὺ νὰ γίνης καλὰ μοῦ λέγει.

Ὅχι μπάριπα δὲν τὸ παίρνω ἐτόλμησα ν' ἀντιτείνω, νομίσας ὅτι ἡ θέσις μου, ὡς ἀσθενὸς, μὲ ἐμπροστάτευεν ἀπὸ παντὸς ξυλοκοπήματος.

Τὶ εἶπες δὲν τὸ πέονε, ἐδρυχήθη ὁ ἀγαπητός μου θεὸς, καὶ ἀρπάσας με ἐκ τοῦ τραχήλου μὲ ἐξεσφενδόνησεν ἐπὶ ἐνὸς καναπέ, ἐνῶ καταιωνισμοὶ χαστουκῶν, κατακέφαλιῶν γρονθοκοπημάτων ἡρτημένων μὲ κτυπήματα λουριδᾶς ἐπιπτον βροχηδὸν ἐπ' ἐμοῦ μέγα βοῶντος «κραγόντως καὶ λέγοντος : τὸ πέρον μπάριπα, τὸ πέρνω. Ὅταν τέλος πάντων μ' ἐγλύτωσαν ἀπὸ τῆς χειρὸς τοῦ οἱ προσδραμόντες οἰκετοί, τὸ ἄσθμα εἶχε συντελεσθῇ. Ἐκεῖνο τὸ ὅποιν δὲν εἶχον κατορθώσει ἡ μάνα, ἡ συνζυγὴ, τὸ ἀλάτι τῆς Ἰγγλιτέρας καὶ τὸ σερβιτσάκι τοῦ υπάρμπαν-Ανδρέα, εἶχεν ἐπέλθει διὰ τοῦ ξυλοκοπήματος Ἐνθυμοῦμαι μάλιστα διὰ τὴν ἐπομένην ἡ μητέρα μου διηγήθη τὴν διαιρέτη ξιντα εἰς τὴν πεφημισμένον δόκτορα γέρω-Ντοτόρον, οὗτος ἀφ' οὗ ἐπὶ τινὰ ὥραν ἐσκέφθη, ἀπεφάνθη μεθ' ὅλης τῆς σοβαρότητος τοῦ ἐπιστημονικοῦ του κύρους, ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα ὑπῆρξε συνέπεια λυσίματος τοῦ ἀφαλὸς διὰ ξύλου.

Στροφῆς Λησμονημένες

ΕΝΑ ΚΛΩΝΙ

Τὶ θὲς ἐδῶ, στὴν ἀκροθαλασσιά, κλωνὶ ξερό, κλωνὶ μυροίνης ; Εἶνε κακὴ τοῦ πέλαγου ἡ δροσιά, ἐδῶ ; μὴ μείνης.

Διάβηκα γὰρ πέλαγα μακρυνά, κ' εἶχα εὐωδιά καὶ πρασινάδα. Ἀράδ' ἀράδα γύρω μου φεύγανε νεροβουνά ;

Βύζαινα δύναμη, μῦρα, ζωή, ἀπὸ τοῦ ναύτη μου τὰ στήθη .. Μά, σὺν ἐχύθη βρύση τὸ αἷμα κ' ἔσβυς ἡ πνοή,

γέρνω στὸ πέλαγο, μὲ συνεπαίρνει, καὶ τώρα φέρνομαι ὅπου μὲ φέρνει

ΗΛ. ΟΙΚ.

ΑΣΤΕΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Στὸ ἴδιο διαμέρισμα τρεῖς ἀνθρώποι συζητοῦν. Ὁ ἓνας εἶναι Γερμανὸς ὁ ἄλλος Ἀγγλὸς καὶ ὁ τρίτος Γάλλος. Ὁ Γερμανὸς ἔλεγε.

Στὸν τόπο μας ὅταν τρέχουν τὰ τραῖνα, οἱ τηλεγραφικοὶ στύλοι φαίνονται τόσο γρήγορα ὅς ἂν πῶς ἀπ' τὸν ἄλλον ὥστε νομίζει κανεὶς ποῦ βρίσκεται μέσα σὲ δάσος, μὲ δροῦς κορμούς, γυμνοὺς ἀπὸ φύλλα, ὅπως τὸν χειμῶνα.

Ὁ Ἀγγλὸς προσέθεσε. Σὲ μᾶς, ὅταν τὰ τραῖνα βάζουν τὸ μάξιμουμ τῆς ταχύτητος, ἡ πέτρινες πινακίδες τῶν χιλιομέτρων τόσο διαδέχονται γρήγορα ὡς μιὰ τὴν ἄλ-

λη, ὥστε νομίζει κανεὶς ὅτι βρίσκεται μέσα σ' ἓνα κοιμητήριο γιομάτο μὲ ἐπιτύμβιες πέτρες.

Κι' ὁ Γάλλος, ἀφ' οὗ ἀκούσε τοὺς ἄλλους, ἔκανε ἓνα πούφ ! γιομάτο εἰρωνεία καὶ περιφρόνησι κι' εἶπε.

Αὐτὰ δὲν εἶχει τίποτα. Μιὰ μέρα πῆρα τὸ τραῖνο ἀπὸ τῆς Μασσαλίας γιὰ τὸ Παρίσι. Τὴ στιγμὴ τῆς ἀναχωρήσεως, ὅταν σφύριξε ἡ μηχανή, τσακώθηκα μὲ τὸν σταθμάρχην τῆς Μασσαλίας, καὶ στὸ θυμὸ μου, σήκωσα τὸ χέρι νὰ τὸν κτυπήσω. Αἶ, λοιπὸν τὸ τραῖνο ἔφυγε τόσο γρήγορα, ὥστε τὸ χαστοῦμι τὸ ἔφαγε ὁ σταθμάρχης τοῦ Παρισιοῦ.

Ὁ Κὰν συχοπλύνεται.

Ὁ Κὰν πῆγε νὰ κάμῃ ἓνα λουτρό κατὰ διαταγὴν τοῦ γιατροῦ. Ὅταν ξαναγύρισε εἶπε στὴ Σάρρα τὴ γυναῖκα του.

Τὶ δυστήχημα. Ἐχασα τὸ γιλέκο μου στὸ λουτρό.

Ἐνα χρόνον ἀργότερα πῆγε πάλι στὸ λουτρό, κατὰ διαταγὴν τοῦ γιατροῦ καὶ γύρισε χαρούμενος στὴ γυναῖκα του.

Σάρρα, τῆς εἶπε, ἔξαναβρῆκα τὸ γιλέκο μου.

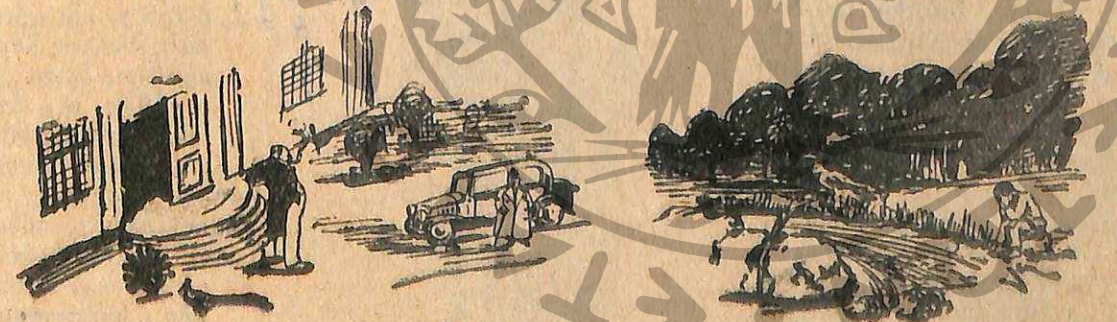
Ποῦ λοιπὸν ; Φαντάσου. Τὸ εἶχα ἀπὸ πέρσι φορέσει μέσα ἀπ' τὸ πουκάμισο μου.

ΑΝΘΟΔΕΣΜΕΣ ΣΚΕΨΕΩΝ

Ἡ ἀληθινὴ φιλοπατρία τῶν γυναικῶν εἶναι ἡ μητρότης.

Δι' ἑκαστον ἔρωτα ἔχομεν ὀρισμένον ποσὸν ἀνάγκης, τὸ ὅποτον ταχέως ἐξαντλεῖται ἀπὸ πολλοὺς.

Ἡ μετάνοια εἶναι τὸ ὕστατον ἀμάρτημα τῶν γυναικῶν.

(ὑπὸ Γρ. Στεφάνου)

Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΑΡΧΑΙΟΙΣ

ΕΒΑΙΑ ἐκ-
τὸς τῶν
τριῶν τοῦ-
των τρώπων
δρόμου ὑ-
πῆρχε καὶ ὁ
ὁ δὲ πλὴν τῆς
δ ρ ό μ ο ς .
Οὗτος ἦτο
καταλληλὸς
τατος διὰ
τὰς πολεμι-
κὰς ἐπιχει-
ρήσεις, Δι-
οτί γυμνα-
ζόμενοι οἱ

δρομείς μέ
πλα ἀνὰ χεῖρας, ἐγίνοντο
ἱκανοὶ νὰ ἐπιπίπτουν κατὰ
τῶν πολεμίων, νὰ τοὺς ἐκ-
πλήσσουν καὶ νὰ τοὺς τρέ-
πουν εἰς φυγὴν, ὅπως
ἐπραξαν οἱ Ἀθηναῖοι ἐν
Μαραθῶνι—κατὰ τὸν Ἡ-
ρόδοτον.

Ὡς πρὸς τὸν τρόπον
 μὲ τὸν ὁποῖον ἡγωνίζοντο
 οἱ δρομεῖς παραιτηροῦμεν
 τὰ ἀκόλουθα. Πρῶτον δι-
 ηροῦντο οἱ μέλλοντες νὰ
 λάβουν μέρος εἰς τὸ ἀγώ-
 νισμα τοῦ δρόμου εἰς τὰ-

ξεις, ἐκάστη τῶν ὁποίων εἶχε τέσσαρα
 ἀγωνιστὰς. Ἦρχίζον δὲ νὰ τρέχουν
 ἀναλόγως τῆς τάξεως ποὺ ὁ κλῆρος
 τοῖς ἔταξε. Πρῶτοι δηλαδὴ ἤρχοντο
 οἱ τῆς πρώτης τάξεως. Κατόπιν οἱ τῆς
 δευτέρας, ὕστερον οἱ τῆς τρίτης καὶ
 μετὰ ταῦτα αἱ ἄλλοι. Ἀπεδίδeto δὲ
 μεγάλη σημασία εἰς τὴν ἄφεςιν.
 τὴν ἐκκίνησιν δηλαδὴ. Ἐν Σπάρτῃ
 μάλιστα ὑπῆρχον κατὰ τὴν ἄφεςιν τοῦ
 δρόμου ἀγάλματα τῶν Ἀφειτη-
 ρίων Διοσκοῦρων ὅπως καὶ
 εἰς τὸ Κάρονον ὑπῆρχεν ἀγάλμα τοῦ
 Ἀρεταίου, διὰ τοῦτο καὶ ἀλόκληρα
 ἔπειθ' ὁδοὺς ἐλέγετο Ἀρεταίς.

Εἰς τὴν ἀφ᾽ ἑσθῆς ἐξ ἄλλου, ὅποι
οἱ ἀγωνιστοὶ ἀνέμενον τὸ σύνθημα

τῆς ἐκκινήσεως. ὑπῆρχε πρὸ τῶν δρο-
μέων σχοινίον ἡ ὕ σ π λ η ξ καλουμένη
Ἐπρεπε δὲ νὰ πέσῃ ἡ ὕσπληξ καὶ κα-
τόπιν νὰ ἐκκινήσουν. Ἐν οὐδεμιᾷ προ-
φάσει ἐπετρεπότο τὸ ἀντίθετον. Διὰ
τοῦτο ὁ Ἡρόδοτος λέγει, ὅτι κατὰ
τὴν μεταξὺ τοῦ Θεμιστοκλέους καὶ
τῶν Πελοποννησίων στρατηγῶν δια-
φορὰν περὶ τοῦ ποῦ συνέφερον εἰς
τούς Ἕλληνας νὰ ναυμαγήσουν ἔναν-
τίον τῶν Περσῶν, ὁ Κορίνθιος Ἀδεί-
μαντος εἶπεν : « ὦ Θεμιστοκλεες ἐν
τοῖσιν ἀγῶσιν οἱ προεξανιστάμενοι
ραβίζονται. Καίτοι ὁ Πλούταρχος
(Θεμιστοκλῆς) ἀποδίδει τὴν φράσιν
αὐτὴν εἰς τὸν Εὐρυβιάδην.

Ἀσκέτως ὅμως τις εἶπε πάντα
ταῦτα ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς φράσεως
ὅτι ἔπρεπε οἱ ἀγωνιζόμενοι νὰ ἴσταν-
ται ὅλοι εἰς τὴν αὐτὴν εὐθεΐαν γορμ-
μὴν προκειμένου νὰ ἔκκινήσουν. Ἀλ-
λὰ μήπως δὲν ἀπηγορεύετο οὕτως εἰς
τοὺς ἀγωνιζομένους νὰ ἐμποδίσουν διὰ
τῆς βίας ἢ δι' ἀπάτης τὸν συναμι-
λῶμενον;

Ἐνα ἀκόμη ἀγώνισμα δρόμου
ἦτο καὶ ἡ λ α μ π α δ ο δ ρ ο μ ί α
Τοῦτο ἐγένετο τὴν νύκτα ἀπὸ πεζοῦ

ἢ ἐφίππους κρατοῦντας λαμπάδα ἀ-
νημμένην.

Τὸ ἀγώνισμα τοῦτο ἐτελεῖτο πρὸς
τιμὴν μερικῶν θεῶν. Τοῦ Ἑφαιστου
καὶ Προμηθεῶς ἐν Ἀθήναις, κατὰ τὰ
μεγάλαι καὶ μικρὰ Παναθήναια. Τοῦ
Πανδὸς κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐορτῆς
αὐτοῦ. Τῆς Ἀρτέμιδος ἐν Πειραιεὶ καὶ
τῆς Ἀθηνᾶς ἐν Κορίνθῳ.

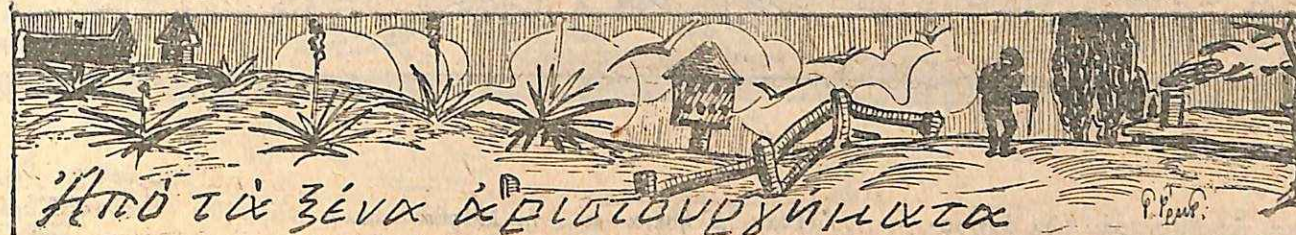
Τὸ ἀγώνισμα τοῦτο συνίστατο εἰς
τὸ νὰ φθάσῃ ὁ νικητὴς πρῶτος εἰς
τὸ τέarma χωρὶς νὰ οβύσῃ ἢ λαμπὰ
τὴν ὁποῖαν ἐκράτῃ.

TO A Λ M A

Τὸ πῆδημα ἦτο καὶ τοῦτο ἀγώ-
νισμα γνωστὸν ἀπὸ τῶν παλαιολόγων
χρόνων, ὅπως ἐμφαίνεται ἀπὸ τὸ «Θ-
τῆς ραψῳδίας τῆς Ὀδυσσεΐας ἐν τῇ
ὁποίᾳ οἱ Φαίακες ἀγωνίζονται καὶ ἐν
τῇ ἄλλᾳ.

Πρὸς πραγματοποίησιν τοῦ βῆ-
νισματος τούτου ἐχάραζον ἐν πρώτῳ
ἐπὶ τῆς γῆς γραμμὴν ἀπὸ τὴν ὁποία
ἔμελλον νὰ πηδήσουν οἱ ἀγωνιζόμενοι
καὶ τὸ σημεῖον αὐτὸ ἐλέγετο β ἢ γ.
Τὸ δὲ μέρος εἰς τὸ ὁποῖον ἔφθανεν
πηδῶν ἐλέγετο σκάμμα. Ἐλέγετο δ
οὕτω διότι ἔσκαπτον ἐκεῖ ὀλίγον τὴν
γῆν ἵνα ἐμφαίνεται τὸ μέρος ὅπου
φθασεν ὁ πηδῶν. Μόλις ὁ πρῶτος
πῆδα καὶ ἐσημειοῦτο ποῦ ἔφθασεν,
μέσας ἐπῆδα ὁ δεύτερος φιλοτιμούμε-
νος νὰ πηδήσῃ μακρότερα. Κατόπιν
ὁ τρίτος καὶ οὕτω καθέτης. Ἐνικα
τέλος ἐκεῖνος δατιᾷ πηδῶν ἔφθανε μα-
κρότερα ὅλων. Καὶ ἀναφέρεται, ὅτι
συνήθως οἱ ἀγωνιζόμενοι ἔφθαναν
μέχρι τοὺς πεντήκοντα πόδας. Ὡς
μὴς δημοῖ ἐπίγραμμα πρὸς τὸν Φά-
λον τὸ ὁποῖον λέγει, ὅτι «πέντ' ἐ-
πεντήκοντα πόδας πῆδησε Φάλλου»
(17 σημερινὰ μέτρα) φαίνεται, ὅτι
πῆροχον καὶ «ἀλλται» πηδόντες πέρο-
χων πεντήκοντα ποδῶν.

(Ἀπολυνθεῖ)

Η ΦΡΙΚΑΛΙΑ ΣΥΖΥΓΟΣ

Ἐνα ἀπόγευμα ἡ Μάρθα, ὁ ἄν-
δρας τῆς καὶ ἐγὼ ἀποφασίσαμε νὰ
κάνωμε ἕνα μακρυνὸ περίπατο.

Ὁ κάθος τοῦ Ἑσπερέλ, ποῦ βύ-
θιζε τοὺς κοκκινωποὺς τοῦ δράχους
στὴ θάλασσα, ἦταν ἕνα θαυμακὸ χρω-
μάτων κατὰ ἀπὸ ἕναν μαργαριταρε-
νιον οὐρανόν. Πολλὰ φορὲς εἶχαν
σχεδιάσει νὰ ἐπιτρεθοῦν τὰ βουνα
μὲ τὸ φεγγάρι καὶ θέλαμε νὰ ἐπωφε-
ληθοῦμε τῆς εὐκαιρίας ποῦ μᾶς προ-
σέφερε ἡ μαγευτικὴ ἐκείνη δρα-
δυά.

Κοπίδαομε πολὺ μέσα ἀπὸ ἕνα στενὸ μονομάτι, ποῦ μέ χίλιους ἐλιγμοὺς φαίνονταν νὰ μᾶς ἐδηγῇ σ' αὐτὸν τὸν ἴδιο τὸν εὐράνιο θόλο, ποῦ τὸν φώτιζε μὲ ἀπερίγραπτη λαμπρότητα ὁ χρυσοῦς δίσκος τοῦ ἡλίου. ποῦ βυθιζόταν ἐργὰ ἀργὰ στὰ ἥσυχα νερά τοῦ κόλπου. Σπανίως ἀνταλλάτταμε μὴ λέξι. Ἡ φύσις, ὅταν εἶνε συγχρόνως πλουσία καὶ ἀγρία, δὲν δανεῖζει ῥέματα καὶ φωναίους. Τὸ θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ πῇ μπροστὰ στὴ μεγαλοπρέπεια ἐκείνη τοῦ ἀπόμακρου ἐρίζοντος τῶν δένδρων καὶ τῶν ὠκεανῶν, ποῦ κάθε στιγμὴ μάγευε σὲ ἑκστασι ;

Ἄλλως τε, ἡ ἀληθινὴ φιλία ἐπιβεβδιώνεται σὲ τέτοιες σιωπές.

Είκοσι χρόνια γνώριζα τὸν Λε-
δν Μπασσιέρ καὶ ἀπὸ τῆς ἡμέραν τῶν
γάμων του, πρὸ πέντε δεκάτῃ χρό-
νων, γνωρίζω τὴ Μάρθα τὴ γυναίκα
τοῦ. Τίποτε ποτὲ δὲν διατάραξε τίς
φιλικὰς μας σχέσεις. Τοὺς ἀγαποῦσα
καὶ τοὺς δυό, σὰν νὰ ἦσαν ἀδελφια
μου Ὅσο γιὰ τὴ δική τους ἀγάπην
ἤμουν βέβαιος ὅτι θὰ κρατοῦσε μέ-
χρι γήρατος.

Στρατήσαμε μια στιγμή για να
πάρουμε ανάσα.

Ἡ Μάρθα μὲν ἔδειχνε μετὰ δά-
χτυλο μὲν κορυφῇ καὶ πολὺ λίγην
μακρὰ ἀπὸ ἐκεῖ, ποὺ πίσω ἀπ' αὐ-
τὴν πρόσβαλλε τὸ φεγγάρι σὰν μὲν
κολοσσιαία χρυσοῦ σφαῖρα.

— Πάμε στην Κορυφή του Δια
βόλου, είπε, λίγα θέματα θὰ κά
νωμε.

— Πᾶμε, εἵπαμε μῦς.

ἀπὸ ἑνα σκαρφάλωμα μακρὸ καὶ ἐ-
πίπονο.

Ὅταν θβάσαμε ἐπάνω μᾶς φά-
νηκε πῶς οἱ ἀχτίδες τοῦ χ'λωμοῦ
φεγγαρινοῦ, ποῦ ἦταν τώρα ἐπάνω
ἀπὸ τὸ κεφάλι μας. ἀγωνίζονταν νὰ
νὰ περάσουν μέσα ἀπὸ ἓνα κύκλο ἐ-
μίχλης, ποῦ ἔπαιρνε στὸ σχῆμα τρεῦλ-
λου φανταστικῆς ἐκκλησιᾶς.

Μπροστά μας απλώνονταν τὰ
ἐλάτα καὶ τὰ πλατάνια σὰν ἕνας μαν-
δύας ἀπὸ μαύρο καὶ γκριζο βελούδο.
Κάτω μας ἔχασκε ἡ ἄβυσσος.

Ἡ Μάρθα καθόταν ἀνάμεσα στὸ
Λεὼν καὶ σὲ μένα. Ἐγὼ εἶχα στερεώ-
μένα καλὰ τὰ πόδια μου στὸ δράχ-
μα. Τὰ πόδια τοῦ φίλου μου κρεμιόντα
ἔξω ἀπὸ τὰ χεῖλη τοῦ κρηνοῦ.

Πόση ώρα καθήσαμε εκεί δε
ξέρω. Τό μόνο που θυμάμαι είνε ὅτι
ἔβλεπα τή Μάρθα καί τόν Λεόν
ἀκουμπούν δ ἕνας ἐπάνω στόν ἄλλο
τρυφερά.

Ἔπειτα ἀκούσθηκε ἀπότμα μι

σπαρακτική κραυγή σαν δογγητό ζώ-
ου που το κόβεται απότομα ο λαι-
μός, ύστερα ένας θόρυβος σαν τόν θό-
ρυβος της πέτρας που ξεκολλάει από
ένα βράχο ψηλά και αρχίζει να κα-
τρακυλάει· ακούγεται λίγες στιγμές
και ύστερα σβύνεται ο ήχος της στα-
θάσης. Αυτό ήταν όλο.

σο ! Ὁ Λεὼν εἶχε πέσει στὴν ἄβυσ-

Τίναχθήκαμε ἐπάνω καὶ σταθή-
καμε ὀρθοὶ καὶ ἀκίνητοι σὺν μαρμα-
ρωμένοι. Ὑστερα ἡ Μάρθα ἔβγαλε
μιὰ διαπεραστική κραυγή. Ἐγὼ ἐ-
φώναξα μ' ὅλην τὴν δύναμιν τοῦ στή-
θους μου. Οἱ ἀντιλαλοὶ τῶν κάμπων
καὶ τῶν κορυφῶν μᾶς γύρισαν πίσω
τὶς κραυγές μας ...

Και ποιά λύπη δὲν σβύνει μὲ τὶ
θεραπευτικὴς ἐπιρροῆς τοῦ χρόνου
Λίγο-λίγο ἡ τραγωδία τῆς φευ-
γάρχουστης ἐκείνης βραδυᾶς σβύ-
στηκε σὲ μὴνῃν μας. Μὰ μὲ σεβὰ
σοῦ καὶ εὐλάβεια διετηρήσαμε σὰ
ἕνα θησαυρὸ στὴ θύμησίν μας τὸν Λε-
ὸν. Συχνὰ μιλοῦσαμε γι' αὐτὸν μ-
τυφερότητα "Ἰστέρα ἔθαν κι' ο
δὺς νοιώσαμε πὼς ἐφ' ἡρακτεῖας μα-
ταίριαζαν, πατρευτήκαμε.

Ἦταν ἓνας γάμος λογικὸς μᾶλλον παρὰ γάμος ἀπὸ ἀγάπης, γιατί τὰ φιλικὰ μου αἰσθήματα γιὰ τὴ Μάρθα δὲν ἄλλαξαν καθόλου καὶ ὅταν ἔγινε γυναῖκα μου.

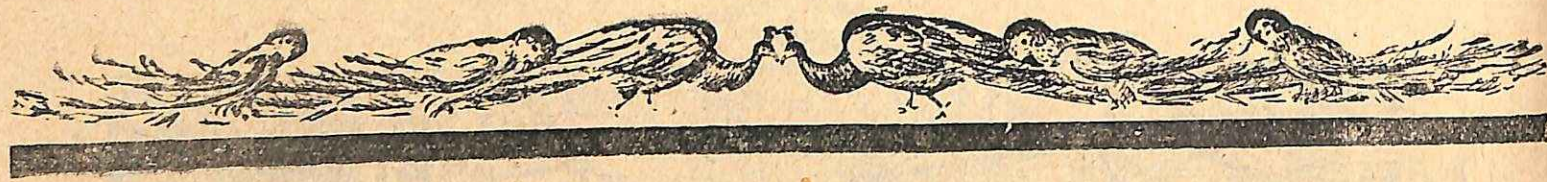
Κάθε χειμῶνα πηγαίναμε στ'
Ἐπτερέλ, ὅπου περνούσαμε τόσες ὥ-
ρες καὶ ὅπου ἐκάναμε τὴν πιὸ εἰρη-
νικὴ ζωὴ.

Τώρα πῶς τῆς ἦρθε ξαφνικὰ τὴ
Μάρθας ἡ ἰδέα ἓνα βράδι νὰ κάνωμ
ἓνα προσκύνημα στοῦ Διαβόλου τῇ
Κορυφῇ; Ποιῶς δαίμονας τῆς ἔβαλ
στὸ νοῦ νὰ σκαταλώσουμε στὸ βουν
καὶ νὰ ξαναἰδοῦμε τὸ μέρος ὅπου
δυστυχισμένοι φίλος ὁρῆκε τόσο οἰκ
τῷ θάνατο;

Σώνει και καλά επέμενε να πά-
ρουμε μετά τη δύση του ήλιου τ-
φειδωτό ένειο μονοπάτι κα' ν' άνε-
βούμε στὴν κορυφή !

Μπροστά στην έπιμονή της συ-
γκατένευσα.

Φθάσαμε σ.ήν κορυφή βοτρυα

μενεξεδένια ατμόσφαιρα τών ἀνηφο-
ριών που περνούσαμε, ένα παράξενο
συναίσθημα μᾶς συνώδεε. Εἶχαμε
πιασθῇ ἀπὸ τὰ χέρια σὰν παιδιὰ που
θέλουν νὰ δώσουν κουράγιο τὸ ἕνα
στὸ ἄλλο. Πότε-πότε ἀνταλλάζαμε
λέξεις γιὰ μόνο τὸ λόγο ὅτι εἶχαμε
ἀνάγκη νὰ ἐμψυχωθοῦμε μὲ τὸν ἦχο
τῆς φωνῆς μας. Μὰ προχωρούσαμε
μὲ κόπο ἀδιάφοροι γιὰ τὴ νύχτα
που μᾶς τύλιγε μὲ τὴν ἀστερινή λαμ-
πρότητά της. Ἦταν σὰν νὰ τραβοῦ-
σαμε πίσω μας ἕνα σῶμα πεθαμένου.

Τέλος φθάσαμε κάτω ἀπὸ τὸ
θέλο τοῦ οὐρανοῦ καὶ στὸ στενὸ χεῖ-
λος τῆς ἀβύσσου. Ἐκεῖ ἡ ατμόσφαι-
ρα ἦταν βαρεῖα ἀπὸ τοὺς ὑπολεύκους
ἀτμούς. Εἶδαμε τὸ θράχο που εἶχα-
με καθήσει καὶ τὸ γκρεμὸ γεμάτο
σκισμάδες καὶ κὴν ἀβυσσο τὴν κατα-
σκότεινη. Τίποτε δὲν εἶχε ἀλλάξει.
Ἀκόμα καὶ ἡ ὥρα ἦταν ἡ ἴδια. Μὰ
ἀνάμυσά μας ὑπῆρχε καὶ κάποιο πη-
ράξιμο καὶ δυνήρηδ συναίσθημα που
μὲς ἐσφίγγε τὴν ψυχὴ.

Ἡ Μάρθα ἦταν γερμένη ἐπάνω
στὸ μπράτσο μου. Ἐσκυψί ἐπάνω ἀ-
πὸ τοὺς βυθοὺς. Κάτω ἦσαν μιὰ σκο-
τεινὴ λίμνη που τὰ κύματά της σποῦ-
σαν ἐπάνω εἰς τοὺς γυμνοὺς καὶ σχι-
σμένους βράχους.

— Δυστυχισμένο παιδί! ἐφώνασα.
Τότε μιὰ συριστικὴ φωνὴ ἀντή-
χησε στ' αὐτιά μου.

— Ἐὖ τὸν ἐσπρωξα... Δὲν τὸ
ὑποψιάστηκες ποτέ;

Κύτταξα γύρω μου σὰν παρά-
φρων. Ἡ Μάρθα ἦταν ἐμπρὸς μου ἀ-
κίνητη καὶ ἀπαθής. Μιὰ στιγμὴ νό-
μισα πὼς ἦταν ὁ ἀέρας τοῦ ἀπαισίου
μέρους που μ' ἔκανε νὰ νομίσω πὼς
ἄκουσα κίνησιν τῆς φωνῆς.

— Μὰ δὲ φουσκεῖ ὡς πνοὴ ἀ-
νέμου. Πάλι ἐσκυψα κάτω, σὰν νὰ
μὲ τραβοῦσαν μαγευμένοι οἱ σκοτει-
νοὶ σὰν τὸν Ἄδην βυθοὶ τῆς ἀβύσσου.
Ἡ φωνὴ ὅμως ξανακοῦστηκε
φριχτὴ στ' αὐτιά μου.

— Ἐγὼ τὸν ἐσπρωξα... Ἐγώ...
Νά... ἔτσι... ἐλαφρά... πολὺ ἐλαφρά...
Αἰσθανόμουν τώρα πὼς ἔχανα
τὴν ἰσορροπία μου;

Μοῦ φαίνόταν πὼς γλουτρούσα
καὶ κατακρυβόσα στὸ βάραθρο...
Ἐμοιαζε σὰν ἐφιάλτης.

Μὲ μιὰ ὑπερτίμωπη προσπά-
θεια τῆς θελήσεώς μου ξαναβρήκα
τὴν ἰσορροπία μου. Ἡ Μάρθα δὲν
κουνιόταν. Φαίνόταν πὼς χαμογε-
λοῦσε.

Μὰ τί ἦταν αὐτό; Μήπως καμ-
μιὰ τρομακτικὴ παράκρουσις τοῦ
ἐγκεφάλου;

Ἦταν ἀλήθεια πὼς ἡ Μάρθα
μοῦ εἶχε μιλήσει; Κι' ἦταν ἐτοιμη
νὰ μὲ σπρωξῇ στὴν ἀβυσσο ὅπως καὶ
τὸν πρόκατόχό μου! Μοῦ ἦρθε ἡ ἀ-
κατανίκητη ἐπιθυμία νὰ δορμίσω κα-
τὰ πάνω της καὶ νὰ τὴν πνίξω μὲ
τὰ νύχια μου.

Ἦθελα νὰ ἤξερα τὴν ἀλήθεια.
Ὑστερα μετενόησα. Εἶπα δὲν

θέλω νὰ μάθω τίποτα. Ἦγινον καὶ
ἐφυγα.

Ἐτρεξα μ' ὀλη μου τὴ δύναμι
ὡς ποῦ δὲν μποροῦσα πιά ν' ἀνα-
πνεύσω.

Καὶ ἀπὸ τότε ποτὲ πιά δὲν ξα-
ναεῖδα ἐκείνη τὴ γυναῖκα—τὴ γυναί-
κα μου...

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΤΙΧΟΣ

Ο ΛΥΠΗΜΕΝΟΣ ΧΟΡΟΣ

Οἱ λυγερὲς χορεύουν κι' οἱ πεντάμορφες
στὸν Ἄδην μὲ τ' ἀγόρια καὶ στενάζουν
Κρατοῦνε τὸ ῥυθμὸ μὲ τὰ τραγούδια τους
τ' ἄθωα παιδιὰ, κι' οἱ γέροι τοὺς κυτᾶζουν.

Ἐλᾶτε ζωντανοί, στὸ πανηγύρι μας
Νὰ νοιώσετε καινούργια ἀνατριχίλα
Νὰ ἰδῆτε καὶ στὸν κάμπο πὼς χορεύουνε
Σὰν ὁ βοριάς τραβάει νεκρὰ τὰ φύλλα,

Ἐρχονται οἱ μάνες ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα τους
καὶ τὰ μικρὰ παιδιὰ τους ζητιανεύουν,
Ἐρχονται οἱ μορφονιὲς καὶ κλαῖν καὶ μοῖρονται
καὶ τὸν ἀγαπημένο τους γυρεύουν.

Ἀκούνε τὸ χορὸ, ποὺ ἀνεμολέγεται
Μὰ ἡ μαύρη πόρτα τοῦ Ἄδην ἐμπρὸς της στέκει
Βουβὴ καὶ στὰ κλειδιά καὶ στ' ἀντικλεῖδια τους
ἀσάλευτη κουφὴ καὶ στὸ πυλέκι....

Λάμπρος Πορφύρας

ΤΕΤΡΑΣΤΙΧΟ

Ἐνῶ τὰ μίτια μου κρατοῦν μιὰ φωτεινὴ ὁπτασία,
μαύρου πουλιτοῦ φτεράκιασμα χτυπάει τὸ μέτωπό μου.
Γελῶ στὴν ἀπροσδόκητὴ τῆς μοῖρας μου εὐδοκία
κι' ἄξαφνα στρέφομαι ἔντρομος στὸ μαῦρον οἰωνό μου.

Μένως Ζώτος

Η ΣΕΛΙΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΟΥ

ΤΑ ΔΕΝΔΡΑ ΚΑΙ Ο ΓΕΩΡΓΟΣ

Ἡ Ἑλλὰς ἔχει προικισθῇ ἀπὸ
τὴν φύσιν μὲ ὥρατον κλίμα καὶ γῆν
κατάλληλον διὰ τὸ δένδρον. Γι' αὐ-
τὸ καὶ εἶνε σπαρμένη μεγάλη ἔκτα-
σις ἀπὸ παντὸς εἶδους δένδρα. Ἡ ἐ-
λκὰ τὸ δένδρον τῆς εἰρήνης συντρο-
φεύεται ἀπὸ τὰ ξενόδενδρα καὶ ἡ μη-
λιά πάντοτε ἐπιθυμεῖ νὰ γειττωνεῖται
μὲ τὴν κορομηλιά, δαμασκηνιά, ἀμυγ-
δαλιά. Ὅλα μὲ ἀγαστὴ σύμπνοια
προσπαθοῦν νὰ εὐχαριστήσουν τὸν
αὐθέντην τους, τὸν γεωργόν. Προ-
σφέρουν τοὺς ὠραίους χυμώδεις καρ-
πούς των καὶ αὐτὰ ἀκμήν τὰ ξυλῶδη
μέρη των διὰ νὰ τὸν ζεστάνουν κατὰ
τὰς παγερὰς νύχτας τοῦ χειμῶνος.

Καὶ ὅμως ἀν καὶ μᾶς προσφέρουν τίς
πολύτιμες ἐκδουλεύσεις των, ἀν καὶ
μᾶς σώζουν πολλὰς φορές ἀπὸ τὴν
πείναν ἡμεῖς ἀγνώμονες, ἀκμήν δὲν
ἠμποροῦμεν νὰ ἐννοήσωμεν ὅτι ἔχουν
καὶ αὐτὰ ἀνάγκας. Ἰσως, διότι δὲν
ὀμιλοῦν καὶ ἡμεῖς δέβαια, δὲν προ-
σπαθήσαμεν νὰ ἀτιμωθῶμε μὲ τὰ
ἐλαφρὰ κουνήματα των, τὴν μᾶς λέ-
γουν. Εἶνε οἱ πιστοὶ μᾶς ὑπηρεταὶ
καὶ σύντροφοι. Καὶ ὅμως σπανίως ἔρ-
ρίξαμε κάποιο δλέμμα συμπονετικόν,
ὅταν ἀρωστοῦν, ὅταν πάσχουν, διὰ
νὰ τοὺς δώσωμεν χεῖρα βοηθείας, διὰ
νὰ ἐξεδιύσωμεν δι' αὐτὰ μερικὰ λε-
πτὰ διὰ φάρμακα, καὶ περιποιη-
σιν.

Ἀραγε εἴμεθα ἄπονοι καὶ τόσοι
σκληροὶ; Ὁχι. Ἡ φύσις πάντοτε
μαλάσσει τὴν καρδίαν τοῦ γεωργοῦ
καὶ τὸν διαπλάσσει νὰ εἶνε πονετι-
κός, ἐργατικός, πρόθυμος, ἐλεήμων.
Δὲν γνωρίζομεν πὼς νὰ τὰ περιποιη-
θῶμεν. Καὶ ἡ ἀγνοία μᾶς αὐτὴ, κα-
ταντᾷ μέχρι σημείου ὥστε, νὰ ἀφι-
ώμεν τὰ ἄγρια δένδρα τὲς ἀγρηλι-
ές, φουντουκίς, μηλιάς, καστανιές,
νὰ ὀργάζουν εἰς τὰ βουνά μας, ἐνῶ
ἠμποροῦμεν νὰ τὰς ἐξευγενίσωμεν
μὲ τὸν ἐμβολιασμὸν καὶ τὰ καταστή-
σωμεν πηγὴν πραγματικοῦ πλού-
του.

Ἀλλὰ μήπως μέσα στὰ καλλιερ-
γούμενα χωράφια, δὲν ἀντιλαμβάνο-
μεθα ὅτι, φυτρώνουν ἑκατομύρια ἄ-
γριες ἀπηιδιές, χωρὶς νὰ δίδωμεν καμ-
μίαν σημασίαν;

Ποῖας λοιπὸν ἐργασίας πρέπει νὰ
κάμνῃ ὁ γεωργός, διὰ νὰ καταστήσῃ

πηγὴν πλούτου τὰ δένδρα του καὶ
τοιουτοτρόπως ἐξοικονομήσῃ καὶ μέ-
ρος ἀπὸ τὰ ἐξοδα του, τὰ ὅποια μετὰ
τὸν πόλεμον ἐπολλαπλασίασαν αἱ ἀ-
νάγκαι του;

Οὔτε δύσκολος εἶνε, οὔτε καὶ ἀ-
κατόρθωτος, ἀρκεῖ νὰ ὑπάρχῃ ὀλίγη
καλὴ θέλησις καὶ ἐπιμονή.

Κάθε ἄνθρωπος, ὅπως θέλῃ νὰ πε-
ριποιητῇ τὸν ἑαυτὸν του, νὰ προφυ-
λάσσεται ἀπὸ τῆς ἀρρώστειας, νὰ
τρώγῃ διὰ νὰ ζῇ καὶ τέλος νὰ προ-
δεύῃ, τοιοῦτο ῥόπως καὶ τὰ δένδρα.

Ἀπὸ τοῦ φθινοπώρου ἀκόμη, ἀφ'
οὐ θὰ πέσουν αἱ βροχές, πρέπει καθε
δένδρον νὰ ξελακύνεται εἰς ἀπόστα-
σιν ἑνὸς μέτρου ἀπὸ τὸν κορμόν, διὰ
νὰ ἀερίζεται καὶ δεχθῇ τὰ θρόχλινα
νερά. Γενικῶς δὲ τὸ ὑπόλοιπον χω-
ράφι, πρέπει νὰ ὀργώνεται εἰς βάθος
10 15 πόντων. Κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐ-
τὴν γενικῶς, ἐπειδὴ τὸ δένδρον ἔχει
μπροστὰ τὸν χειμῶνα καὶ πρέπει νὰ
ἀνθέξῃ εἰς τὸ κρύο, πρέπει νὰ τρα-
φῇ. Ἡ κοπριὰ καὶ ἡ χημικὰ λιπά-
σματὰ εἶνε πολὺ καλὰ τροφὰ. Μέ-
σα εἰς τοὺς λάκκους ρίπτομεν 8-10
ὀκάδες κοπριῆς ἢ 1 2 ὀκάδες χημι-
κοῦ λιπάσματος καὶ τὰ σκεπάζομεν
ἐλαφρά. Αἱ βροχαὶ θὰ τὰ διαλύσουν
καὶ τὰ μικρὰ ριζίδια τῶν ὑπογείων
ριζῶν, (τὰ δόντια τοῦ) θὰ ἀπορροφῇ
συν τῆς θρεπτικῆς οὐσίας, τὸ δέν-

δρον γενικῶς θὰ δυναμώσῃ καὶ θὰ
ἀνθέξῃ.

Κατὰ τὴν ἰδίαν ἐποχὴν τὰ καθα-
ρίζομεν ἀπὸ ὅλα τὰ ξερόκλαδα, τὰ ὁ-
ποῖα καίομεν κατὰ τὸν χειμῶνα, καὶ
ἐὰν ἔχουν πάθῃ ἀπὸ ἀρρώστειας μὲ
μιὰν ξύστραν ξύνομεν καλὰ τὸν κορ-
μόν, ὥστε νὰ φύγουν αἱ ξηρὲς φλοῦ-
δες, διότι σ' αὐτὰς καὶ τὲς σχισμὰς
καταφεύγουν κυρίως ὅλα τὰ ζώφια
καὶ ἐναποθέτουν τὰ αὐγά των.

Ἐνα ἀδεστόγαλα ἀραιὸν καὶ
ἀσπρίσμα τοῦ κορμοῦ εἶνε ἀπαραί-
τητον. Τὰ σκουλήκια δὲν θὰ γοῶν
διότι τὰ αὐγά των θὰ καταστραφούν.

Κατὰ τὸ τέλος τοῦ χειμῶνος ὁ-
φείλομεν νὰ τὰ κλαδεύσωμεν ἐπιστη-
μονικὰ καὶ νὰ ἀφήσωμεν τοὺς κλά-
δους ποὺ θὰ κάμουν καρπούς. Γιὰ
κάθε δένδρον ἀπαιτεῖται ἰδιαίτερον
κλάδευμα περίπου, ἀλλ' ὁ γεωργός
ἠμπορεῖ γενικῶς νὰ βασισθῇ εἰς τὰς
παρκατάτω γενικότητας.

1) διὰ τὰ μικρὰ

Τὰ κλαδεύει διὰ νὰ τοὺς δώσῃ
κάποιο ὀρισμένο σχῆμα

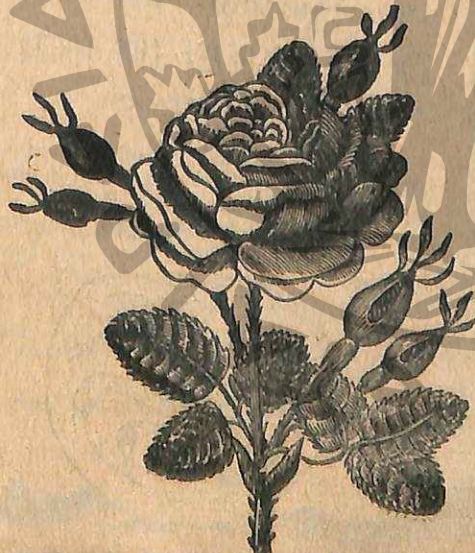
2) διὰ τὰ μεγάλα

Διὰ νὰ τὰ καθαρίσῃ, νὰ τοὺς δώσῃ
ὀπωσδήποτε ἕνα σχῆμα καὶ τὰ ἐξα-
ναγκάσῃ πρὸς καρποφορίαν

Τέλος διὰ νὰ ἀερίζωνται καὶ ἡ-
λιάζωνται, ἀπολυμαίνονται εὐκολὰ καὶ
περιποιῶνται μὲ μικρὰς δαπάνας.

Κατὰ τὴν ἀνοιξὴν ἐπαναλαμβά-
νεται τὸ ἀσθέτωμα, τὰ ποτίζει ἄν ἔ-
χουν ἀνάγκη καὶ τὰ ἐμβολιάζει.
Τέλος καταπολεμᾷ ὅλες τὰς ἀρρώ-
στειας μὲ διάφορα φάρμακα.

Αὐτὰ τὰ ὀλίγα καὶ ἀπλά πρέπει
νὰ θέσῃ μὲ τάξιν ὁ γεωργός στὸ νοῦ
του καὶ νὰ τ' ἐφαρμόξῃ μὲ θρησκευ-
τικὴν εὐλάβειαν. Ὅσον ἀφορᾷ γιὰ
τὰ τεχνικὰ ζητήματα τοῦ ξελακνώ-
ματος, τῆς λιπάνσεως, τῆς καταπο-
λεμήσεως τῶν ἀσθενειῶν, τοῦ κλα-
δεύματος καὶ τοῦ ἐμβολιασμοῦ σιγὰ
σιγὰ ὅλα θ' ἀναφερθῶν μὲ λόγια ἀ-
πλὰ εἰς ἐπόμενα ἀρθρα τοῦ ἀναμορ-
φωτικοῦ «Ἐγερτηρίου», διότι σκοπὸς
τῆς στήλης αὐτῆς, θὰ εἶνε πὼς θὰ
μορφωθοῦν οἱ γεωργοὶ μᾶς τεχνικῶς,
ὅπως ἀκριβῶς μορφώνονται καὶ ἡ-
θικῶς.

Επειδή επρόκειτο να μείνη χώρος και διὰ τὸ δειπνόν, καὶ ἐφυγαν μετριοπαθῶς. Ἡ χθεσινὴ γνωριμία, Κολλίνου καὶ Σωνάρε καὶ ἀργότερον Μαρκέλλου, ἔγινε στενοτέρα. Ὁ καθεὶς ἀπὸ τοὺς τέσσαρες νέους ἀνεπέτασσε τὴν σημαίαν τῆς γνώμης του περὶ τέχνης. Καὶ οἱ τέσσαρες ἀνεγνώρισαν, ὅτι ἐθερμαίνοντο ἀπὸ τοῦ θάρρους καὶ ἐλπίδα. Μὲ τὴν συζητήσιν διεπίστωσαν, ὅτι εἶχαν κοινὰς τὰς συμπάθειαις, ὅτι εἶχαν ὅλοι τὴν αὐτὴν δεξιότητα εἰς στωικισμὸν διαφιλοσοφῶν ὁ ὅποιος φαιδρύνει χωρὶς νὰ πληγῶν. καὶ οἱ ὅλοι αἱ ὥραιαι ἀρεταὶ τῆς νεότητος δὲν εἶχαν ἀφήσει χώρον κενόν μέσα εἰς τὴν καρδίαν των, ἣ ὅποια ἦτο εὐκολὴ εἰς συγκίνησιν διὰ τὸ αὐτὸ τέρμα. ἔσχεπτοντο ὅτι εἰς τὴν συνάντησιν των ὑπῆρχε κατεστραμμένη ἄλλη ἐκ τῶν κοινῶν λαθῶν τῆς τέχνης, καὶ ὅτι ἐνδεχόμενον νὰ ἦτο καὶ ἡ πρόνοια, φυσικὴ κηδεμὸν των ἐγκαταλείπειν, ἣ ὅποια τοὺς συνήγωνε τὰ χεῖρα καὶ τοὺς ἐψιθύριζε σιγὰ εἰς τὸ αὐτὸ τὸ εὐαγγελικὸν ῥητὸν ποὺ ὤφειλε νὰ εἶνε ὁ μόνος κώδικς τῆς ἀνθρωπότητος. Ἐξοστειρίζετε καὶ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ γεύματος, τὸ ὁποῖον προσέβλεπε κατὰ τὸ πέραν του κάποιον σοβρότητα, ὁ Ροδόλφος ἠγέρθη διὰ νὰ προσηύχῃ τοῦ μέλλοντος, καὶ ὁ Κολλίνος τοῦ ἀπῆλθε μετὰ λογισμῶν τῶν ὁποίων δὲν εἶχε ἐρρησιμὴν ἀπὸ κατὰ τὴν παληοβιβλίαν, δὲν ἦτο καὶ οὐδὲν τοῦ σημείου, καλλιπερὶ καὶ ὅπου ὁμιλοῦσε ἀπλοῦστα ἡ ὁμορφὴ γλώσσα τῆς ἀφελείας ποὺ κάνει τόσον εὐκολονόημα ὅσα ἐκφορὰ τῶν κακῶν.

Εἰς τὸν αὐτὸν ὁ φιλόσοφος ἔξεθιρσε ὁ Σωνάρε, ποὺ εἶχε βάλῃ τὴν μύτην του μέσα στὴ ποτήρι, μὲ ἀναγκάζει νὰ βάλῃ νερὸν εἰς τὸ κρασί του.

Μετὰ τὸ γεῦμα ἐπῆλθεν νὰ πάνουν τὸ καφεδάκι των εἰς τὸν Μῶμον, ὅπου εἶχαν περῶσι καὶ τὴν προηγουμένη των βραδεία. Καὶ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, τὸ καφενεῖον «Μῶμος» κατήνησε διὰ τοὺς ἄλλους πελάτας ἀνιπτόφορον.

Μετὰ τὸν καφέ καὶ τὸ ποτὶ, ἡ μοιρὴ συντροφιά, συνηθισμένη τελεωτικῶς, ἐπανῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ Μαρκέλλου, τὸ ὅποιον ἐκπαιδεύθη τὰ πλῆθη τοῦ Σωνάρε.

Ἐνῶ ἐπῆλθον ὁ Κολλίνος νὰ παραγγεῖλῃ τὸ δειπνόν ποὺ τοὺς εἶχε ὑποσχεθῇ, οἱ ἄλλοι ἐπὶ τὸν ἀντικατοπτρὸν τοῦ καφενείου.

Καὶ οὐκ ἔστιν ἀλλὰ πυροτεχνήματα. Καὶ ποτεοὶ καθήσονται στὸ τραπέζι. Ἄναψαν ἀπὸ τὰ παρὰ θύρα θανατοῖον πυροτέχνημα τὸ ὅποιον ἔφερε τὸ σπῆτι ἀνω κάτω, καὶ διαρκούντος τοῦ ὁποίου οἱ τέσσαρες φίλοι ἐψάλλαν μεγαλοφῶνως.

Νὰ γιορτάσουμε, νὰ γιορτάσουμε νὰ γιορτάσουμε αὐτὴ τὴν ὥραιν μῆρα!

Τὴν ἐπαύριον, ἐξαναβρόθησαν μαζί, ἀλλὰ τὴν φορὰν αὐτὴν χωρὶς νὰ ἐκπλαγῶν εἶχαν κατευθυνθῇ ὁ καθεὶς εἰς τὴν ἐργασίαν του, καὶ ὅσους ὅλοι μαζί στὰ καφενεῖον τοῦ «Μῶμου» νὰ πάρουν τὸ λιτό των πρόνευμα, ὅπου ὥρισαν τόπον σταντήσεως διὰ τὸ βράδυ καὶ ὅπου ἐκάναν τὴν ἐμφανίσιν των ἐπὶ πολὺ διάστημα, συγνάζοντες τακτικά.

Τοιαῦτα εἶνε τὰ πρωταγωνιστοῦντα πρόσωπα, τὰ ὅποια θὰ ἀρελᾶσιν ἀπὸ τῶν μικρῶν διηγήσεων ἐκ των ὁποίων ἀποτρεφεται τὸ βιβλίον τοῦτο. Δὲν εἶνε μυθιστορήματα, ὅτι ἔχει ἀξίωσιν ἄλλην ἐκτὸς ἐκείνης τὴν ὁποίαν ὑποδηλοῖ ὁ τίτλος του. Διότι αἱ σκηναὶ ἀπὸ τὴν ζωὴν των Μποέμ δὲν εἶνε, παρά μόνον μία μελέτη των ἡθῶν των ὁποίων οἱ ἡρώες ἐνέχουν εἰς τὰς ἀδικηθείσας μέχρη τούδε καὶ ἡς ὁποίας τὸ μεγαλείτερον ἐλάττωμα εἶνε ἡ ἀταξία. Τὴν ἀταξίαν δὲ αὐτὴν ἡμποροῦν νὰ τὴν δικαιολογήσουν ὡς μίαν ἀνάγκην τῶν ὁποίων τοὺς δημιουργεῖ ἡ ζωὴ.

(ἀκολουθεῖ)

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΣΜΟΙ

ΤΟ ΚΑΘΕ ΤΙ ΘΕΛΕΙ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΤΟΥ

Ἡ ἱστορία ποὺ θὰ σοὺς διηγηθῇ δὲν εἶνε παλαιά. Εἶνε μία ἀληθινὴ ἱστορία ποὺ ἔλαβε χώραν ἐπὶ τὴν Ρωσσίαν, πρὶν γίνῃ Ἐρυθρὰ, δηλαδὴ τὸν καιρὸν τοῦ

Τσάρου Νικολάου τοῦ 1ου στὰ 1850.

Ἐπρόκειτο τότε νὰ ἐγκατασταθῇ ἡ πρώτη ρωσικὴ σιδηροδρομικὴ γραμμὴ ποὺ θὰ ἦν ὡς τὴν Μόσχαν μετὰ τὴν Πετρούπολιν. Ὁ Τσάρος δὲν καθῆκε νὰ σπασοκεφαλιάσῃ : μὲ μιά γίγα τραβήξε μιά εὐθείαν γραμμὴ ἐπὶ τοῦ χάρτου ἀπὸ τὴν Μόσχαν ἕως τὴν Πετρούπολιν.

Ἡ γραμμὴ τοῦ σιδηροδρόμου θὰ ἀκολουθῇ τὴν αὐτὴν ποὺ χάραξε ἐγὼ! Βασιλικὴ διαταγὴ καὶ τὰ σκυλιὰ δέμενα! Ποιὸς τολμοῦσε νὰ συζητήσῃ ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Τσάρου! Ποιὸς θὰ εἶχε τὸ θάρρος νὰ τοῦ ἐξηγήσῃ ὅτι ὁ πῆλχος, ὁ αὐτὴν τὴν ὑποθετικὴν γραμμὴν, χίλιες-δύο δυσκολίες αἱ ὁποῖαι ἦσαν ἀδύνατον νὰ ὑπερπηδηθῶν!

Ὁ Τσάρος ὅμως πάλιν ἐφοβεῖτο, ὅτι οἱ ἀρμόδιοι πιθανὸν νὰ ἐβωροδοκοῦντο ἀπὸ διάφορους μεγαλοκτηματίας, ἢ καὶ διημέρους γιὰ νὰ περάσουν τὴν γραμμὴν τοῦ σιδηροδρόμου ἀπὸ τὰ κτήματα τους ἢ τὰς πόλεις των. Καὶ διὰ τὰς ἀκατοῖαν Κλέινμισελ, γνωστὸν διὰ τὸ ἀφιλοχρήματον τοῦ χαρκτηῖρος του καὶ τὸ ἀνεπηρέαστον τῆς γνώμης του.

Ὅταν προσεκηρύχθη ἡ μεθοδία, παρουσιασθῇ μετὰ ἄλλων καὶ μία Ἀμερικανικὴ Ἐταιρεία μετὰ ἐκτετατοῦς ὁρισμοῦ. Ἀλλὰ ποὺ ἦσαν ἔξω; Ὁ πᾶν ἐξηγητὴς ἀπὸ τὸν Κλέινμισελ. Ὁ ἀντικατοικρινὴν πρῶτον ἐπῆλθεν εἰς τὸν ὕπουρον μετὰ μίαν χονδρὴν ὁμbergella ἀνὰ χεῖρας. Ὁ ὑπουργὸς ἐξέπληθη.

Ὁ ἀμερικανὸς ἐγνώριζε τὴν ψυχολογίαν των ἀνδρῶπων, καὶ ἐπίστευε ὅτι ὅλοι ὑπόκεινται εἰς τοὺς αὐτοὺς πειρασμούς.

Τι πάθατε; Τέτοια μέρα, σκάζει κανεὶς ἀπὸ τὴν ἔσση καὶ ἐσεῖς κρατᾶτε ὁβριέλλα!

Ὁ ἀμερικανὸς τὸν κύεταξε καλὰ καλὰ μέσα στὰ μάτια καὶ ἀπάντησε.

Στοιχηματίζω Κύριε Ὑπουργέ, ὅτι θὰ βρῆται ἕως τὸ μεσημέρι;

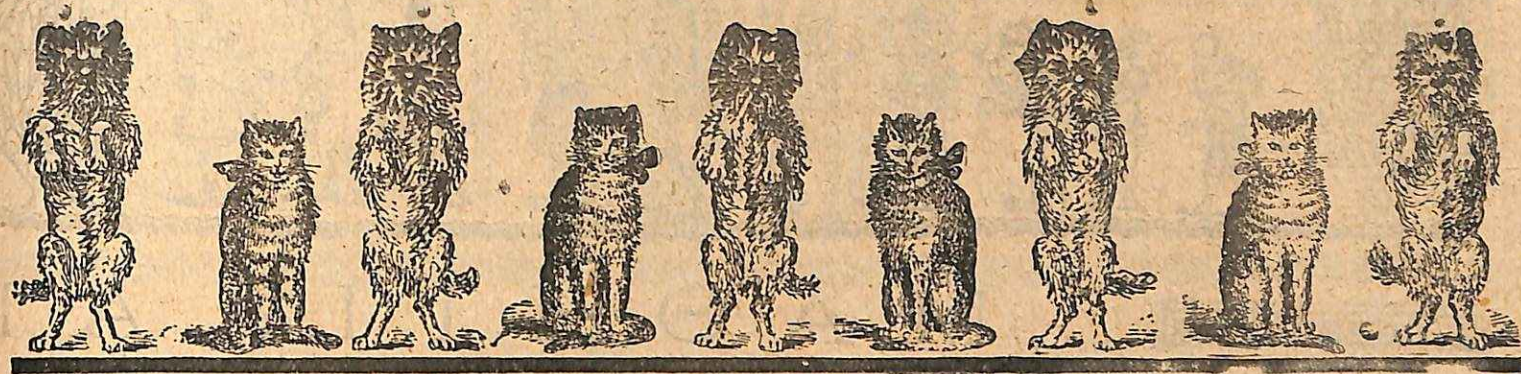
Στοιχηματίζω! Πόσα;

100 χιλιάδες χρυσὰ ρούβλια!

Σύμφωνοι!

Περικτὸν νὰ προσθέσωμεν ὅτι δὲν ἔβρεξε καθόλου, καὶ τὴν ἐπομένην ὁ ἀμερικανὸς ἐπλήρωσε τὰς 100 χιλιάδας ρούβλια εἰς τὸν ὕπουρον.

Ἀλλὰ τρεῖς μέρες ἀργότερον ἡ ἐπιχείρησις τοῦ σιδηροδρόμου ἐδίδετο ὁρισεως εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν Ἐταιρίαν! (ἀκολουθεῖ)

ΔΗΜΟΤΙΚΑ

ΔΙΣΤΙΚΑ

Πόσο μακραίνουν ἡ στινμὲς δταν κανεὶς προσμένει καὶ κάθε μιά γλυκεῖα στιγμή πόσο γοργὰ διαβαίνει.

Δὲ θέλω γὰρ νὰ μ' ἀγαπᾷς γιὰ τὰ χαρίσματα μου μόνο γιὰτὶ σοὺ χάρισα γιὰ πάντα τὴν καρδίαν μου.

Ἐνα κορμὶ χρῶστώ σὲ γῆ καὶ ὁφείλω νὰ τὸ δώσω, μὰ σὲνα τί σοὺ χρεωστῶ νὰ μὲ παιδεύης τοσο;

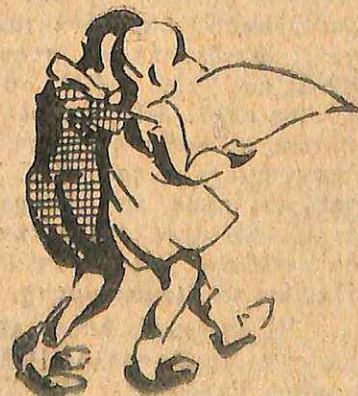
Ἀναστενάξω καὶ πονῶ, κλάω, θρηνώ καὶ λυῶνω, χάνομαι, σβύνω, ξεψυχῶ σὶδὸν ἐδικὸ σου πόνο.

Ἡθες καὶ ἐπῆρες τὴν καρδίαν σου γιὰ νὰ μ' ἐρωτήσης χαλάλι σου τὴν κάνω γὰρ τὴν κλέφτρα σὲν μ' ἀφήσης.

Ὁ πόνος σ' εἶναι πόγος μου καὶ ἡ σκέψις σου δική μου, καὶ σὲ τὴν δική σου τὴν χαρὰ χαίρεται καὶ ἡ ψυχὴ μου.

Μὴ στρίβεις τὸ μαχαίρι σ' ἐμὲ σὲ τὴν λαβωματιά μου γιὰτὶ μ' ἀνοίγεις τὴν πληγὴ καὶ θὰ χαθῶ κυρὰ μου.

Ἐγὼ μὰ καίνομαι ποὺ θάρθῶ πρῶτος νὰ σὲ φιλήσω καὶ σὲ τὴν ἀγνὴ σου τὴν ψυχὴν τὸ θρόνο μου νὰ στήσω.

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

632 ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΑΙΝΙΓΜΑΤΩΝ

(Σειρὰ Βα)

Εἶμαι κάτι σκοτεινὸ καὶ σὲ σκοτεινὰ μὲ χάνεις βλέπεις με σὲ φῶς καλὰ μὰ ποτὲ σου δὲν μὲ πιάνεις

τί εἶνε;

Ἡ κοιλία μου εἶναι λίμνη τὸ κεφάλι μου καμίνι μὲ τρενοῦν καὶ ροχαλίζω.

τί εἶνε;

Εἶμαι ἕνα προβατάκι, ποὺ τὸ γάλα μου τὸ τρώνε τὸ τυρὶ μου δὲν τὸ τρώνε.

τί εἶνε;

Τὰ ἄκρα μου εἶναι ὅμοια καθὼς καὶ τὰ μεσαῖα γυναῖκα εἶμαι εἰς τὴν Γροφῆς θεοσεβῆς καὶ γαῖα.

τί εἶνε;

Ἄλ. Μαλάκης, Λάρισα

Τὸ ἀσενικό μου νυρίζε με νερό τὸ θηλυκὸ μου βρέχεται ἀπὸ νερὸ τὸ σφύετο μου σὲ τὸ φῶς πίνεις νερό.

τί εἶνε;

Ὅπως εἶπες ἂν μ' ἀφήσης μένος εἶμι τῆς οἰκίας ἂν μὲ ἀναγκάσῃς θὰ σκορπίσω μελωδίας.

τί εἶναι;

Ἐλπίς Βιοβίκη, Γαλαξίδιον

ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Ἐχουμε μιά στέφνα τετράγωνη καὶ σὲ τέσσαρες ἄκρους ἔχει τέσσαρα δένδρα θέλουμε νὰ διπλασιάσωμε τὴν στέφνανά νὰ τετράγωνη, σὲ τὴν πρώτη καὶ τὰ 4 δένδρα νὰ μὴν εἶναι οὐδὲ μέσα σὲ νερό, ἀλλ' οὐτε ἔξω ἀπὸ τὴν στέφνα παρα σὲ νεοῦρά της. Πῶς θὰ γίνῃ αὐτό;

(ἀπὸ μαθητὲς Γυμνασίου κλπ. μπόρει νὰ λυθῇ καὶ γεωμετρικῶς)

Μὴ πῆς ποτὲ σὲ ψεύτικο, τὸ κλῆμα ἢ γὰρ πῶς θὰ νὰ ζῇ σὲ στήθη σου, χωρὶς νὰ συννεφιάσῃ.

Μὴ πῆς ποτὲ πῶς ἀνοιξή, θὰ ζῇση χαρῶπά χωρὶς χειμῶνας παγωνιά, ξανά νὰ τὴ σκεπάζῃ.

Τὸ κόσμον καὶ ἂν τὰ μάτια σου, χαροῦνε μιά στιγμή κάποιον θλιμμένο ἀπ' βράδο, θὰ κλάψουν με λυτὴ

τὸ στήθος θὰ φουσκώνεται, θὰ πνίξουν οἱ λυγμοί, γιὰτὶ καὶ θὰ χάνεται, γὰρ καὶ θὰ λείπῃ.

Καὶ ἂν ἀνοιξή γιὰ μιά σινγὴ, νοιώσῃ: μέσ τὴν καρδίαν σου νὰ σκέψῃς πῶς σ' ἐρχεται, χειμῶνας θλιβερός

καὶ τὴ μεσφάδα ποὺ γλυκὰ, καὶ ἄζει ἡ ματιά σου, θὰ τὴ σαρώσῃ ἀπὸς, τὰ χιόνια ὁ χαλασμός.

Καὶ σκέφτομαι τὰ λούλουθα, ποὺ θὰ μωρήνῃ ἡ μπόσα καὶ τότε ποὺς ἀγάπη μου, στεφάνια θὰ σοὺ πιάξῃ.

Ποιὸς θὰ θὰ κάθεται σιμὸς, σὲ τὴν κοίτην τὴν ὥρα τὰ ὀλοκῆρα μαλλῶνά σου, μ' ἀγάπη νὰ χαϊδεύῃ;

Νίκη Κολλάρου

Αἱ μαθητικά ἀνταποκρίσεις μας καὶ μαθητικά συνειργασία μας κ.τ.λ. θὰ ἀποτελέσουν μίαν εὐχάριστον ἀπασχόλησιν διὰ τοὺς μαθητὰς μας. Κάθε ἀτίς μαθητικὴ ἀνέφεος θὰ χυθῇ στὶς σελίδες μας αὐτές. Σ' αὐτὸ τὸ φύλλο ἀναφέρουμεν τὰ ἀποτελέσματα τῶν μαθητικῶν μας διαγωνισμοῦ, οἱ ὁποῖοι καθὼς εἴπαμε παραπάνω ἐσημειώσαν μεγάλην ἐπιτυχίαν. Ὁ ἀντιφέρουμεν τὰ ἀποτελέσματα τῶν δύο πρώτων, τοῦ δὲ τρίτου εἰς τὸ 15ον φύλλον. Εἰς τὸ ἐξῆς τεύχος. *«Ποῦτοι γεροντοὶ ἐκ τοῦ μαθητικοῦ σας βίου οἶς ἔκαμε μεγαλυτέραν ἐντύπωσιν;»* πρῶτος ἦλθε ὁ κ. Α. Γερουφαλῆς μαθητὴς τοῦ Δοῦ Γυμνασίου Ἀθηνῶν. Τον συγκαίρομεν ἐγκαρδιότητα, ὡς καὶ τὸν Γυμνασιάρχην του τὸν ἀκούραστον καὶ φιλοπρόοδον κ. *Μιχ. Κλεῖνον* καὶ τὸν σύλλογον τῶν καθηγητῶν του, διὰ τοὺς μαθητὰς τοὺς ὁποίους ἐπαιδεύει. Τὴν ἀπάντησιν τοῦ κ. Γερουφαλῆς ἔβραυμάσαμεν ὀχι τόσο ἀπὸ λογοτεχνικῆς ἀπὸ

Εἰς τὸ ἐπόμενον, θὰ συνερσω εἰς τὴν δι-
 μυσίαν τῶν ὀνομάτων τῶν ἀντιπρο-
 σῶν μας

ΔΙΑΒΑΖΕΤΕ ΤΟ ΕΓΕΡΤΗΡΙΟΝ.

ΤΕΡΠΕΙ - ΜΟΡΦΟΝΕΙ - ΕΥΦΟΝΕΙ

ΚΑΙ ΟΛΑ ΑΥΤΑ ΤΑ ΠΟΛΥΤΙΜΩΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΝΤΑ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΣΑΣ, ΘΑ ΤΑ ΕΧΕΤΕ ΜΟΝΟΝ ΜΕ

150 δρ. πού είναι ή έτησία συνδρομή
75 ή εξάμηνος, 40 ή τριμήνος

80 σελίνια διά τὸ έξωτερικόν έν γένει
6 δολάρια διά τήν 'Αμερικὴν καὶ Αὐστραλίαν

ΔΙΑΤΙΜΗΣΙΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΝ

Ἡ τελευταία σελίς τοῦ έξωφύλλου Δρχ. 2000 — Δίχρωμος 2500 — Ἡ δευτέρα καὶ τρίτη σελίς Δρχ. 1000 — Δίχρωμος 1.400
Διαφημίσεις έντός τοῦ καίμένου καὶ έντός πλαισίου Δρ. 500

ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ

Δ. Χόνδρον κατήγητήν Πανεπιστήμιου Ἐνταῦθα. Καὶ ή τόσον καλή σας διάθεσις καὶ αὶ εὐχὰς σας μᾶς ικανοποιούν. Π. Σπυρόπουλον διδάσκαλον Κατορία. Ἐάν τέτοιους διδασκάλους εἶχε πολλοὺς ή Ἑλλὰς χαρὰ σ' αὐτήν. Π. Κικίλιαν ἀπόφοιτον Γυμνασίου Μίνας Οἰτύλου Μ. Τσελεπήν φοιτητήν Ἐνταῦθα. Εὐχαριστοῦμεν διά τὰ θε μὲ λὺγια σας καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν σας. Νικόλαον Γεωργίου Ἀλεξάνδρειαν. Σὰς εὐχαριστοῦμεν θερμότατα.

Τ. Κονταξάκιν διδάσκαλον Θεολογικῆς, φιλοσοφικῆς ἐπιστολῆς ἐλάβομεν. Χάρισμεν καὶ σὰς συχαίσομεν διά τὰς σκέψεις σας. Ε. Μπορόπουλον Ἀλ. ἑλάνδρειαν. Ὑπερευχαριστοῦμεν καὶ ὑπερικαταποιοῦμεθα ἀπὸ ἀνιάς σας διαθήσεως.

Γ. Χ. Ἰωαννίδην διδάσκαλον Ἀγίας Ἀννης Καστορίας. Σὰς ἀποστέλλονται. Εὐχαριστοῦμεν διά τὴν προθυμίαν σας. Ὁμ. Κοτρίδην Παντέλην. Διὰ τὰς συστάσεις σας εὐχαριστοῦμεν. Κ. Ἀνδρουλάκη Γαβαλοχώριον Κρήτης. Εὐχαρίστως ἀποδεχόμεθα τὴν πρότασιν σας. Στείλατε ὡς φωτογραφίας. Ὁ ἀδελφός σας πῶς ὀνομάζεται; Π. Στρατάκον Δράμα Τὸ λάθος ἐδιορθώθη.

Εὐε. Μπονταδάκιν Κριππὸν Σελίνου. Ἀθ. Τρικούπην ὁδὸς Βενιζέλου Ἀλεξάνδρειαν. Χρ. Λιαλιαντόπουλον ἑμπορὸν Ἐλαιοχώριον Κυνοῦρας. Χρήστον Βονιατζίην γωροσύλκα Σέλιανος 19 Ἐνταῦθα. Σ. Μιλικὴν πρόεδρον κοινότητος Σ. Λιβερίδην σαμακοποιόν. Ἐλ. Παπαδόπουλον διτὴν Σχολ. Ν. Ἀθωνασίου διτρία Νηπιαγωγίον Ἀλ. Μανωφινίην ἀρχιτέκτονα. Ν. Τοίγλιαν Χαλκίδης. Γ. Αελέην Ἀθηλον Γερων. Σχολῆς. Πτολεμαίδα Κοζάνης. Ε. Ἀνάθους Σ. Διτιμουλάκη Καστανιάν. Θ. Γῶγον Τεσσάκιον. Κ. Ἀῆμον Ἀθονογῶριον. Χ. Παυλικιανίδην διτλον Καρυδιά Ἐδέσης. Ν. Τσαμασφύαν. Καμαρίση. Γ. Βολωτὸν τερμ. ὑπάλληλον Ζανόριον Σούαπον. Κέρκυρα Ἰωάν. Λέκκαν Ναύπλιον Γ. Εὐ Χαραμαντὴν Νεάπολιν Παγμον Σφερλῆν. Τζωρεζάκην Ἰωάν. Ποταμίδα. [Α. Βρανῶν. Καββαδάτες. Κουλιτάκην Ἐμ. Δράμα. Β. Μετασκήνην. Ἰεράπετρα.

Γ. Παραδάκην Σελιά. Κ. Δηλιγιάννην. Ἰσθμια. Γ. Μασέλον Κόθηρα. Σταύρου Ἀρ. Γούριαν Ἀρτης.

Σὰς ἐνεργάσαμεν συνδρομητὰς μᾶς καὶ σὰς εὐχαριστοῦμεν θερμότατα, ἀποδεχόμενοι ἐγγνωμότως τὴν περαιτέρω

ἐνεργειάν σας πρὸς ἐγγράφων συνδρομητῶν καὶ παντὸς ἄλλου φιλοπροσόδου.

Κ. Χειμάραν γυμναστήν. Ἐχει ὑποβληθεῖ εἰς ἄλλου εἶδους θεραπείαν.

Ε. Σκούταν μαθητὴν γυμνασίου. Λεωδωρικόν. εὐχαρίστως σὰς διορίζομεν ἀντιπρόσωπόν μᾶς εἰς τὰς κ. κ. Κ. Μπέσκον. Α. Μιχόν. Α. Κοκαλιάν. Χαρ. Κουτσαύτην Ι. Εὐσταθίου. Σὰς εὐχαριστοῦμεν οὖλους διὰ τὴν εὐγανήν προθυμίαν σας καὶ ἀναμένομεν ἀποτελέσματα τῶν ἐνεργειῶν σας.

Σάκκον Δημήτριον μαθητὴν Ἐθν. Οἴκτου. Ἀρρέων. Κ. Μπάλαν μαθητὴν διδασκαλείου. Εὐαγγ. Μήσην μαθητὴν γαλακτοκομικῆς σχολῆς Ἰωάννινα.

Εὐχαρίστως σὰς διορίζομεν ἀντιπρόσωπὸς μᾶς εἰς τὰ σχολεῖα σας. Εὐελπιστοῦμεν ὅτι θὰ ἀπακριθῆτε εἰς τὰς προσδοκίας μᾶς καὶ ὅτι θὰ ἀποβῆτε ἐκ τῶν δραστηριοτέρων ἀντιπροσώπων μᾶς.

Ἐμ. Φιττόν ἀντιπρόσωπον μᾶς Κόθηρα, χρήματα ἐλάβομεν καὶ σὰς εὐχαριστοῦμεν.

Κ. Ρηνόπουλον ἀντιπρόσωπον μᾶς γυμνασίου Ἀλεξάνδρειας. Ροντζεράκη Ἡλιν ἀντιπρόσωπον μᾶς Γον γυμνασίου Ἐνταῦθα. Τὰς ἀποσταλείσας συνδρομὰς ἐλάβομεν καὶ σὰς εὐχαριστοῦμεν.

Ἐπαναλαμβάνομεν καὶ πάλιν τὴν δῆλωσιν μᾶς ὅτι θὰ διακόπτωμεν τὴν ἀποστολὴν τοῦ φύλλου εἰς ἐκείνους ἐκ τῶν μηνιαίων συνδρομητῶν μᾶς τῶν ὁποίων λήγει ή συνδρομή, καὶ δὲν τὴν ἔχουν ἀποστείλει. Παρακαλοῦμεν τοὺς ἀντιπρόσωπους μᾶς νὰ φροντίσουν διὰ τὴν εἰσπραξίν καὶ τὴν ἀποστολὴν τῶν συνδρομῶν, τῶν συνδρομητῶν πού μᾶς ἐγγράφουν.

ΑΠ' ΟΣΑ ΜΑΣ ΣΤΕΛΝΟΥΝ

Ν. Τυπάλδον ἑνταῦθα. Τοῦ τραγουδιοῦ σας τὰ τρία πρῶτα τετράστιχα ἀρκετὰ καλὰ τὰ δύο ἄλλα θέλουν διόρθωμα.

Δάκην Φαστήραν Ἀργεόπολιν. Τὰ τραγούδια σας καλὰ.

Ι. Μ. Σαρεγγῆν... λογοτέχνην Ἐνταῦθα. Γιατὶ τόσο ἀπαιτητικὸς; ἔπειτα δὲν ξέρετε ὅτι τὰ μακροσκελῆ δὲν δημοσιεύονται;

Σ. Κατερινάκη. Τὸ ποίημα σας θὰ γίνῃ δημοσιεύσιμο ἔπειτα ἀπὸ κάποιες διορθώσεις.

Θάον Δεύκην. Ὁ «Γυρισμός» καλὸ τ' ἄλλο ὑστερεῖ.

Γιάννην Ρουμελιώτην φοιτητὴν Ἐνταῦθα. Τὰ ποιήματα σας καλὰ, ἀλλὰ δουλεύοντάς τα θὰ τὰ κάμετε καλλιτερά.

Μιλτ. Παπαῖ Ἡ «Τοιγάν» καλὸ.

Π. Γιαν. Τὰ δύο σας ποιηματάκια καλὰ. τὸ διήγημα σας θέλει ἀκόμα δουλεμα.

Ι. Σκούτα. Τὸ ποίημα σας καλὸ θὰ δημοσιευθῇ, τὰ ἄλλα δύο θέλουν διόρθωμα.

Ε. Παπ. Τὰ ποιήματα σας καλοῦται.

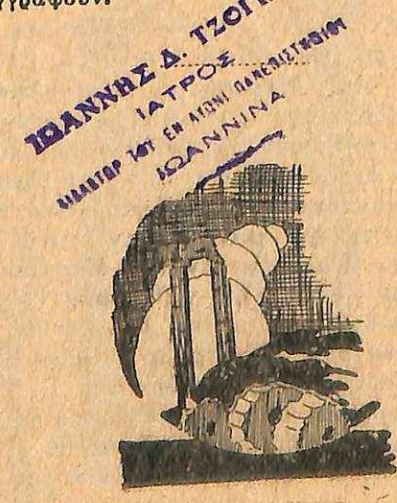
Τ. Μ. Σ. Γαργαλιάνον ή «Συμβουλὴ γιὰ τὴν ζωὴν» ἐνεκρίθη καὶ θὰ δημοσιευθῇ.

Παντελῆν Κυπαρίσην. Τὰ τραγούδια σας καλὰ.

ΔΗΛΩΣΗ

Μερικοὶ μᾶς γράφουν ἐνίοτε ἐπιστολὰς ἐλλιπῶς γραμματοσημασμένας, διὰ τὰς ὁποίας πληρώνομεν κατὰ τὸν νόμον διπλὰ τέλη. Καὶ αὐτὴν μὴν ἐβδομάδα μᾶς ἐστάλησαν δύο εἰς μικρὸν φύλλον ἐπισκεπητῶν διὰ τὰς ὁποίας ἔπρεπε νὰ π'ηρώσωμεν 3 50 δρ. δι' ὃ καὶ δὲν τὰς ἀπεδέχθημεν. Δηλοῦμεν δὲ ὅτι τοῦ λοιποῦ δὲν θὰ παραλαμβάνομεν καμμίαν, ἐλλιπῶς γραμματοσημασμένην θὰ ἐπιστρέψονται ὅλες.

Τὸ ξαναγράψαμεν καὶ τὸ ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι ἐπιστολαὶ ἀπλᾶί ή συστημένας, ἐπιταγαὶ καὶ ὅτι ἄλλο, πρέπει ὅλα νὰ ἀπευθύνωνται ὀνομαστικῶς πρὸς τὸν Διευθυντὴν τοῦ «Ἐγερτηρίου» κ. Δ. Βουτετάκη διὰ νὰ λείψουν αἱ δυσκολίαι τῶν διατυπώσεων τοῦ Ταχυδρομείου κατὰ τὴν παραλαβὴν των.

ΙΟΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Η ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΑ ΤΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1839

Ἀπὸ τὴν μακροχρόνιον ἀδιαπτῶτως εὐφημον δρασιν της τί ἄλλο λογικὸν συμπέρασμα βγαίνει παρὰ ὅτι Διοικεῖται τιμίως καὶ ἀμέμπτως ἐξ ἐνός, ἐκτελεῖ τὰς παντὸς εἶδους ἐργασίας της μὲ ταχύτητα, εὐκρίνειαν, ἀκρίβειαν καὶ εὐσυνειδησίαν, ὥστε οἱ πολυπληθεῖς πελάται της, μένοντες εὐχαριστημένοι, νὰ ἐξακολουθοῦν νὰ παραμένουν πελάται της, ὕστερα ἀπὸ τὴν ἰδρυσιν τῶσων καὶ τῶσων ἄλλων Τραπεζῶν.

ΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΚΑΛΙΤΕΡΟΥΣ ΟΡΟΥΣ
ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ μέχρι Δρχ. 100.000 ἐλεύθερον παντὸς φόρου.

ΘΗΣΑΥΡΟΦΥΛΑΚΕΙΟΝ τριακόσται πεντήκοντα θυρίδες εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ κοινοῦ μὲ μικρὸν μίσθωμα.

ΕΤΟΣ
Α'.

Ἑγερτήριο

Διευθ. Δ: ΒΟΥΤΕΤΑΚΗΣ

ΑΡΙΘ.
13

